

FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKÉHO V OLMOUCI
KATEDRA SOCIOLOGIE A ANDRAGOGIKY

**MÉDIA A MENŠINY V ČESKÉ REPUBLICE.
VYTVÁŘENÍ MEDIÁLNÍHO OBRAZU ROMSKÉ
MENŠINY V ČESKÉ REPUBLICE**

Bakalářská práce

VYPRACOVAL:

Michal Bartoň

VEDOUCÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE:

Andrea Preissová Krejčí, Ph.D.

Studijní obor: Kulturní antropologie

Studijní rok 2011/2012

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně pod vedením Andrey Preissové Krejčí, Ph.D. za použití literatury uvedené v závěru práce.

V Olomouci 27. 06. 2012

Anotace

Tato práce se zaměřuje na způsob, jakým se v České republice vytváří obraz o romské menšině v mediální realitě. Věnuje se také konstrukci mediální reality jako takové, jejími příčinami i následky. Součástí je zároveň úvaha na téma identifikace způsobů, jakými lze mediální obraz této minority měnit, je-li to možné, a jaké podmínky by při tom měly být dodrženy. Náplní je také analýza příslušných médií, abychom zjistili, nakolik se mediální a skutečná realita rozcházejí. Na závěr je formulována odpověď na otázku, zda je u nás tato menšina mediálně šikanována, proč tomu tak je a jakým způsobem lze zjednat v této oblasti nápravu.

Summary

This work is focused on the way, how the image of a minority is created in the media reality in the Czech Republic. There is also paid attention to the design of media reality as such, its causes and consequences. The consideration is also on how media can change the image of this minority, if possible, and which conditions for this should be respected. The content also includes analysis of the media to see how the media and the actual reality diverge. Finally, an answer to the question whether our media harasses this minority, why this happens and how to regularize this area to make it right, is formed.

Obsah

Anotace	1
Summary	1
Úvod.....	3
Sociální konstrukce reality.....	5
Média	8
Nastolování agendy.....	9
Evoluční přístup k sociální funkci jazyka	12
Evoluční přístup k otázce vzniku jazyka.....	12
Hypotéza drbů.....	15
Životní strategie Romů.....	17
Novodobá historie Romů v ČR.....	23
Politika vůči Romům 1948 – 89.....	23
Romové v ČR po r. 1989	24
Shrnutí teoretické části.....	26
Metodologická část výzkumu	29
Cíl výzkumu.....	29
Hlavní cíl:.....	29
Vedlejší cíle:	29
Hypotézy:.....	30
Hlavní hypotéza:	30
Vedlejší hypotézy:.....	30
Operacionalizace hypotéz	32
Hlavní hypotéza:	32
Vedlejší hypotézy:.....	33
Výzkumný vzorek	35
Výzkumná metoda	36
Analytická část výzkumu	38
Hlavní hypotéza	38
Hypotéza č. 2.....	40
Hypotéza č. 3.....	41
Hypotéza č. 4.....	42
Hypotéza č. 5.....	44
Závěr výzkumu	45
Závěr	46
Seznam použitých pramenů a literatury	48
Seznam příloh	49
Příloha č. 1	50

Úvod

V porevolučních letech jsme byli svědky rozmachu médií, jež nám, konečně svobodně, zprostředkovávali dění v naší zemi. Vznikalo mnoho nových titulů, po letech státem řízené, nicméně nefunkční, mediální indoktrinace, se začala vydávat svobodná média. Nadšená očekávání, že se konečně budeme dozvídat úplné a necenzurované informace, však nedošla, ani nemohla, naplnění.

Média nám vždy budou zprostředkovávat jen část reality, což vyplývá nejen z technických omezení, ale především z nemožnosti obsáhnout realitu v celé její šíři. Mediální produkty jsou produktem lidské činnosti a jako takové musí být také patřičně odměňovány. A jako jakýkoli jiný produkt lidské činnosti mají svého zadavatele, výrobce a konzumenta. V totalitní společnosti, snažící se kontrolovat nabídku i poptávku, je zadavatelem a výrobcem stát, který díky tomu kontroluje konzumaci obsahu pomocí cenzury. V demokratické společnosti je zadavatelem obsahu společnost, výrobcem vlastníci svobodných médií a konzumentem opět společnost. Zprávy by neměly podléhat zkreslení cenzurou, tedy by měly být úplné a pravdivé, neboť na tom má přece společnost jako zadavatel zájem. Teoreticky. V části, věnované vzniku mediální reality popíši, že tato zdánlivě jednoduchá rovnice má mnoho dalších proměnných.

V předchozím odstavci jsem se však dopustil jedné nepřesnosti, které se dopouští mnoho humanitních vědců. Tou byla personifikace společnosti jako entity, která má sama o sobě nějaké touhy a cíle a směřuje k jejich naplnění. To je však, podle mne, velmi zkreslující. Společnost je bublajícím kotlem individuí, z nichž každé má své touhy a cíle a ochotu použít různé prostředky k jejich dosažení. Navíc každý jednotlivec je vybaven jiným kognitivním aparátem, přičemž tyto jsou nastaveny způsoby, na které ani věda kolikrát, zatím, neumí odpovědět. Avšak mnohé takové již odhaleny byly, např. sebeklamné mechanismy, natvrdo vypálené mnohatisíciletým procesem přímo do základního nastavení našich mozků. I ty je potřeba brát v úvahu. Jak uvádí L. Barret „...i když kultura možná není (a nemusí být) adaptivní, má bezpochyby evoluční původ a může být zkoumána s pomocí evolučního přístupu“.¹ V tomto kontextu jsem do teoretické části

---

¹BARRETT, Louise, DUNBAR, R. I. M. a LYCETT, John. *Evoluční psychologie člověka*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. 551 s. ISBN 978-80-7178-969-7. Str. 413

své práce zařadil tzv. „hypotézu drbů“ anglického evolučního biologa a antropologa Robina Dunbara. V jeho podání slouží především k vysvětlení původu řeči, avšak její přesah do oblasti sociologie a kulturní antropologie je obrovský a mohl by vnést větší pochopení do role médií ve vztahu etnických Čechů a příslušníků romské menšiny.

V další části teoretického výkladu se krátce zaměřím na historii Romů na českém území. Vzhledem k tragickému osudu českých Romů, brutálně zlikvidovaných za 2. světové války – během níž byla romská část populace v podstatě vyhlazena, se budu věnovat pouze novodobé historii, která se začala psát až po tomto dějinném milníku. Jsem toho názoru, že je třeba ji zopakovat pro uvedení čtenáře do historického kontextu, v jakém se formovaly názory majoritní společnosti na romskou menšinu na českém území.

Poté uvedu metodologickou část mého výzkumu, kde popíši předmět mého zkoumání a metodiku, která k tomu bude použita. Následovat bude analytická část výzkumu, v níž se budu zabývat výsledky průzkumu a jejich rozborem. Na závěr provedu shrnutí svých poznatků, získaných během práce na výzkumu.

Sociální konstrukce reality

V této kapitole stručně představím koncept sociální konstrukce reality, který (dle mého názoru) v mnoha formách dominuje kontinentálnímu humanitně zaměřenému myšlení. Představím zásadní proponenty i oponenty tohoto směru, stejně tak i kritické postřehy vůči němu. Na konci kapitoly rozeberu, jakým konkrétním způsobem je aplikován sociální konstruktivismus v problematice, které je věnovaná tato práce, stejně jako uvedu, proč jsem přesvědčen, že je tento postup nesprávný.

Sociální konstruktivismus je nedílně spojen se jmény Petera Bergera a Thomase Luckmanna. Tito průkopníci na poli sociologie dali vzniknout novému přístupu k teorii lidského poznání a poznávání. Jejich přístup je i v současnosti v sociologii velmi populární, snad i dominantní. Sociální konstruktivismus spočívá v premise, že lidské poznání reality je konstruováno pomocí sociálních vztahů mezi jednotlivými členy společnosti, nikoli poznáním objektivní reality existující nezávisle na lidské sociální sféře. Jinak řečeno, jedinec jedná na základě toho, co mu společnost, tedy nositel poznání reality, jako realitu představí.

V kontextu mé práce o vytváření mediálního obrazu romské menšiny v českých médiích je důležité zmínit, jakým způsobem vůbec vznikl pojem romská menšina. Být označení za příslušníky romské menšiny v mediální realitě znamená, že těmto jedincům byla tato identita zvnějšku přisouzena na základě určitých znaků (ať již např. fyzických - barva kůže, nebo sociálních - vzorce chování) ostatními členy společnosti, kteří na vytváření mediální reality participují. Zda se takto označení příslušníci romské menšiny s daným označením identifikují je zcela irelevantní, neboť ostatní členové společnosti tak na ně budou nahlížet.

Je třeba upozornit na to, z čeho se vlastně taková identita skládá. Nositel identity je nositelem znaků, ze kterých se tato identita konstituuje. Počet, forma a provázanost těchto znaků vůči dané identitě je proměnlivá. Díky tomu mohou být velmi proměnlivé i samotné identity. Ty mohou vznikat, zanikat a měnit se v závislosti na společnosti.² Tolik ve zkratce ke konstruktivistickému pojetí identit. Jak se však staví konstruktivisté k tomuto poznání?

Pavel Barša, který ve své stati „Konstruktivismus a politika identity“ shrnuje pohledy a přístupy jednotlivých forem konstruktivismu k identitě, píše „Zastánci prvního i druhého vymezení úkolu konstruktivistické sociální vědy se shodují na tom, že skupinová identita, která se představuje jako objektivní, přirozená entita mimo dosah jednotlivců, je ve skutečnosti jejich kulturní konstrukcí. Nadsazení skupinové identity do soběstačného

---

²Srov. BERGER, Peter Ludwig a LUCKMANN, Thomas. *Sociální konstrukce reality: pojednání o sociologii vědění*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 1999. 214 s. ISBN 80-85959-46-1. Str. 170-171

postavení tuto konstrukci zakrývá, a tím ji naturalizuje.“³ Barša rozlišuje dva přístupy konstruktivismu k otázce, jak naložit s tímto poznáním, které poskytuje.⁴

Prvním z nich je tzv. rekonstruktivismus. O něm Barša píše „Rekonstruktivisté buďto považují tuto konstrukci za nutnou součást sociálního bytí člověka, anebo zcela vyvేశují soud o její nutnosti či nahodilosti, škodlivosti či žádoucnosti. Podle nich má konstruktivismus analyzovat naturalizace skupinových identit ve vědomí a jednání lidí, není však jeho věcí proti nim bojovat.“⁵ Jako příklad radikálnější formy rekonstruktivismu lze uvést multikulturalismus, jehož zastánci jsou přesvědčeni o nutnosti zachování, popřípadě záchrany, co největšího množství identit. Za zastánce této myšlenky je možno považovat výše citovaného docenta Baršu.

Protipólem rekonstruktivismu jsou tzv. dekonstruktivisté, jejichž přístup Barša popisuje tak, že „krácejí ve stopách západního racionalismu a humanismu, který chápe spor logu s mýtem jako součást boje o emancipaci člověka: je-li naturalizace identit iluzí, pak je úkolem vědy tuto iluzi rozptýlovat a osvobodovat člověka z jejího zajetí.“ Za české zastánce tohoto přístupu lze označit plzeňské antropology Tomáše Hirta a Marka Jakoubka. Tito odmítají uznat existenci romské identity, která je podle nich pouhou iluzí vytvářenou a živenou médii a skupinou aktivistů (např. Karel Holomek⁶). Dle těchto antropologů je potřeba dekonstruovat falešný mýtus o romské identitě, která je pouze falešným obrazem, jež si vytvořila majorita, aby mohla s danou skupinou komunikovat, bohužel, údajní příslušníci dané identity neexistují, neboť se s touto identitou nikdo vnitřně neidentifikuje – majorita tedy nekomunikuje s reálnými lidmi, nýbrž s tímto konstruktem, který si vytvořila. Dekonstruktivisté tedy usilují o to, abychom začali vnímat problém soužití Čechů s Romy nikoli v rovině etnické, nýbrž jako pomoc roztržštěné, reprodukcující se subkultuře chudoby.⁷

Nyní k mé kritice tohoto konstruktivistického přístupu. Zásadní, z mého pohledu, je konstruktivistická ignorace biologické evoluce a s tím související antropocentrismus. Zjednodušeně nám konstruktivismus předkládá, že každá generace jedinců se rodí do světa, kde již existuje hotová sociální realita. Ta tyto jedince formuje během socializace, načež oni na ni zase zpětně působí. Toto vzájemné působení společnosti na jedince a jedinců na společnost skrze socializační procesy působí napříč generacemi.⁸ Nicméně pokud toto stanovisko přijmeme, musíme se během studia vývoje lidstva dostat ke generaci

---

³ BARŠA, Pavel. Konstruktivismus a politika identity. *Antropowebzin* [online]. Plzeň: AntropoWeb, [2006]-[cit. 2012-06-21]. Dostupné z: <<http://www.antropologie.zcu.cz/konstruktivismus-a-politika-identity>>. ISSN 1801-8807.

⁴ Tamtéž

⁵ Tamtéž

⁶ Karel Holomek – známý romský aktivista, publicista

⁷ Srov. JAKOUBEK, Marek: *MULTIKULTURALIZMUS VS. KULTURA*(na příkladu tzv. Romů a „jejich“ kultury) HIRT, Tomáš, ed. a JAKOUBEK, Marek, ed.; In: *Soudobé spory o multikulturalismus a politiku identity: (antropologická perspektiva)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. S. 198-235. ISBN 80-86898-22-9.

⁸ Srov. BERGER, Peter Ludwig a LUCKMANN, Thomas. *Sociální konstrukce reality: pojednání o sociologii vědění*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 1999. 214 s. ISBN 80-85959-46-1. Str. 170-171

předků, která nedisponovala takto složitou sociální strukturou. Klíčovou komponentou, kterou tento náš prapředeck nedisponoval, je dostatečně vyvinutý mozek. Sociální život těchto našich předků připomínal spíše sociální život sociálních zvířat (vlci, zebry, opice...), jak jej můžeme pozorovat dnes. V určitém stadiu se člověk začal vydělovat, toto stadium je spojeno právě se zásadními změnami v lidském mozku. Zda to bylo díky selekčnímu tlaku na nutnost lepší kooperace mezi jedinci, nebo je zlepšená kooperace pouze vedlejším produktem vývoje mozku v důsledku jiných selekčních tlaků (či různou kombinací), není příliš podstatné. Etologové v současnosti nacházejí u zvířat mnoho příkladů kooperativních mechanismů⁹ (mezi nimi např. morálku), které byly dosud považovány za čistě lidskou doménu.¹⁰ Sociální konstruktivismus tedy nedokáže vysvětlit, jak se naše schopnost vytvářet sociální konstrukty (identity) vyvinula, a proč. Konstruktivisté tedy nepátrají po příčinách vzniku schopnosti vytvářet sociální konstrukty (identity), spokojí se pouze s konstatováním její existence.

Mým předpokladem je, že každý mechanismus, který formuje naši sociální realitu, je třeba zkoumat ve vztahu k základním biologickým potřebám člověka. Tedy k potřebě přežití jedince, k potřebě dostat se ke geneticky co nejkvalitnějšímu protějšku z důvodu zplození potomka s co největším „fitness“¹¹, a k potřebě se co nejlépe o tohoto potomka postarat. V textu dále hodlám předestřít hypotézu, že schopnost identifikace znaků, jejichž nositeli jedinci jsou, a jejich následné třídění do skupin podle těchto znaků (tedy vytváření identit), je v průběhu evoluce vytvořeným mechanismem, který byl, a stále je, platným pro naše přežití. Tuto tezi rozvedu v další části své práce.

Zpět tedy k mediálnímu obrazu romské menšiny. Má hlavní teze je taková, že vytváření obrazu romské menšiny v médiích je projevem výše zmíněného mechanismu. Z toho vyplývá zásadní otázka. Na základě jakého vztahu k výše vyjmenovaným základním biologickým potřebám příslušníků majority je formována identita romské menšiny v médiích? Odpovědí nám bude obraz identity samotné, jehož analýza je základem výzkumné části této práce.

---

⁹ Z tohoto důvodu bych chtěl, jakožto kulturní antropolog, poukázat na jednu zajímavost. Zakladatelem oboru kulturní antropologie je považován Franz Boas. Ten poukazoval na to, že pokud chceme pochopit fundamentální mechanismy fungování lidské společnosti, neměli bychom studovat naši (západní) společnost, která je natolik složitá, že bychom v ní tyto mechanismy jen těžko hledali. Naopak, měli bychom je hledat ve společnostech, jejichž struktura není tak složitá. Tam bychom mohli uspět, a poté porovnáním identifikovat tyto či podobné mechanismy v naší společnosti. V té době se on a jeho žáci odvrátili od evoluční biologie, z pochopitelných důvodů. V dané době byly poznatky evoluční biologie hrubě dezinterpretovány, což vedlo k tvorbě nepodložených rasových teorií, jejich dalším dezinterpretacím a zrušnému zneužití. V dnešní době nám však genetika zcela jasně dokazuje, že člověk je, oproti jiným zástupcům zvířecí říše, pouze o něco více vyvinutý (nijak se z ní však nevyděljuje). Mnoho mechanismů (včetně těch sociálních, umožňujících lepší kooperaci) sloužících jen k jednomu cíli – přežití a předání genů do další generace – sdílíme s ostatními zvířaty. Proto si myslím, že současná kulturní antropologie by měla jít hledat odpověď na otázku jaké mechanismy, a proč, formují lidskou společnost, za hranice lidského druhu.

¹⁰ Srov. BEKOFF, Marc. *Wild justice: the moral lives of animals* [online]. Chicago: University of Chicago Press, 2009.

¹¹ Fitness – nejlepší překladem je v tomto případě zřejmě přizpůsobivost, evoluční biologie využívá tento termín k označení obecné schopnosti daného organismu přežít a rozmnožit se

Média

„Z úvah nad tím, co všechno je možné považovat za média, plyne, že média je možné popisovat z nejrůznějších hledisek a klasifikovat podle nejrůznějších kritérií – právě proto, že média jsou velice složité a v čase se proměňující sociálněkomunikační jev, podmíněný dobovou situací společenskou, technickou, politickou i kulturní.“¹²

Jak vyplývá z výše uvedené citace, média jsou velmi komplexní fenomén. Z toho důvodu se budu zabývat jen velmi úzce vymezenými tématy z této oblasti, a to těmi, které jsou pro tuto práci nejdůležitější. Nejdříve však definujme roli médií ve společnosti, pro což nám může výborně posloužit funkcionalistický model tak, jak je popisován J. Jirákem a B Köpplovou:

Funkcionalistický model J. Jiráka a B. Köpplové přisuzuje médiím tyto společenské funkce:¹³

1. **informování** – poskytování informací o událostech a podmínkách života, jakož i o platném rozdělení moci a uspořádání mocenských vztahů, a usnadňování adaptace na změny podporou inovací a pokroku
2. **socializace** – vysvětlování a komentování významů událostí, platných společenských vztahů a informací spolu s podporou ustálených autorit a společenských norem, dále vytváření konsenzu a nastolování posloupnosti priorit

---

¹²JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbara. *Média a společnost*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. 207 s. ISBN 978-80-7367-287-4. Str. 21

¹³JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbara. *Média a společnost*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. 207 s. ISBN 978-80-7367-287-4. Str. 44

3. **kontinuita** – podpora převládajících kulturních vzorců, včetně objevování subkultur a nových směrů ve vývoji kultury
4. **zábava** – nabídka napětí, pobavení či rozptýlení, prostředek uvolnění a zdroj oslabování sociálního napětí
5. **získávání** – agitování pro společensky významné cíle (např. ve sféře politiky, ekonomiky či ekologie – záleží na dominantní hodnotové orientaci společnosti)

Nastolování agendy

Pokud mluvíme o médiích, musíme mluvit o vlivu, jaký na naše vnímání okolního světa média bezpochyby mají. Vliv je velmi důležitým parametrem médií – pokud jen vezmeme v úvahu množství času a prostředků, které jsou různé zájmové skupiny (inzerenti, politici v rámci kampaní atd.) ochotny investovat do jeho získání – pak můžeme mluvit o parametru snad nejdůležitějším. Inu, takto se o vlivu, a jeho roli v médiích, vyjadřují J. Jiráček a B. Köpplová „...médiá mají významný dopad na jednotlivce a společnost. Že **ovlivňují** chování, postoje či názory jedinců, že mohou rozšiřovat obzory poznání, vzdělávat, pomáhat v politickém i spotřebitelském rozhodování, ovlivňovat životní styl (a tím i zdraví), ale také děsit, vyvolávat napětí, navádět ke společensky nežádoucímu jednání či uvádět v omyl. A také že mohou posilovat i ohrožovat stabilitu

společnosti, podporovat nebo naopak brzdít společenské změny...“¹⁴ A svou úvahu zakončují „Zájem odborníků z řady společenských vědních oborů i představitelů nejrůznějších společenských skupin o média je založen na předpokladu, že média ovlivňují jednotlivce i společnost, že mají nějaký významný **účinek**.“¹⁵

Nastolování agendy, nebo také někdy „agenda-setting“, je jeden z konceptů, vysvětlujících, jakým způsobem se vytváří obsah zpravodajství. Vzhledem k tomu, že žurnalisté nemají, ani nemohou mít, přehled o veškerém dění ve světě, ne tak ještě dokonalou schopnost rozlišit významnou událost od méně významné, dochází při vytváření obsahu zpravodajství k určité selekci. Výsledkem jejich snažení tak bude vždy, přinejlepším, pohled na určitou část reality. Pojem agenda-setting byl poprvé použit ve studii M.E.McCombs a D.L. Shawa „The Agenda-setting Function of Mass Media“. Ta se zabývala výzkumem vývoje postojů u nerozhodnutých voličů v městě Chapel Hill v USA.¹⁶ Jak ale upozorňují J. Jiráček a B. Köpplová „McCombs a Shaw z výsledků svého výzkumu vyvodili, že masová média „nastolují“ veřejnosti její agendu. Jejich původní představa, že o prosazení tématu do veřejné agendy rozhoduje četnost výskytu nějakého tématu v médiích, vzala v dalších zkoumáních v podstatě za své. Postupem času se prosadila představa, že o ustavení tématu ve veřejné agendě rozhoduje více jeho „zarámování“, tedy způsob zpracování tématu, nabídnutá interpretace a dobový společenský, politický a kulturní kontext.“¹⁷

Podle teorie agenda-setting tedy média do jisté míry ovlivňují, o čem lidé uvažují a také, jakým způsobem o tom uvažují. A to tím způsobem, že některá témata upřednostňují či naopak vyřazují z obsahu zpravodajství. Dalším prostředkem je tzv. „rámování“, což znamená, že může být tématu přiřazena důležitost (např. pomocí pořadí, ve kterém je uvedeno), nebo je o tématu referováno v určitém kontextu atd.¹⁸

V současné moderní společnosti, jejíž členové ve velké míře využívají prostoru, který jim k vyjádření poskytují blogy, sociální sítě atd., je ovšem důležité zmínit, že

---

¹⁴JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbara. *Média a společnost*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. 207 s. ISBN 978-80-7367-287-4. Str. 151

¹⁵JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbara. *Média a společnost*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. 207 s. ISBN 978-80-7367-287-4. Str. 151

¹⁶McCOMBS, M. E. – SHAW, D. L. *THE AGENDA-SETTING FUNCTION OF MASS MEDIA*. In *Public Relations Review*. 1977. Sv. 3, č. 4. Str. 89-95.

¹⁷JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbara. *Média a společnost*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. 207 s. ISBN 978-80-7367-287-4. Str. 182

¹⁸Scheufele, D. A. - Tewksbury, D. *Framing, Agenda Setting, and Priming: The Evolution of Three Media Effects Models*. In *Journal of Communication*. 2007. Svazek č. 57. Str. 9-20. ISSN 0021-9916. Str. 11

v rámci nastolování agendy spolu kolidují, a vzájemně se do značné míry ovlivňují, agenda mediální a agenda veřejná. Obecně se v teorii nastolování agendy protínají a ovlivňují agendy tři – mediální, veřejná a politická.¹⁹ Pro tuto chvíli však, navzdory její důležitosti, politickou agendu pomineme. Právě díky využívání blogů, sociálních sítí a dalších podobných prostředků, má pravděpodobně veřejná agenda větší vliv na vytváření agendy mediální, než kdykoli v historii. Spolu tak vytváří těsně provázaný kauzální kruh.

Tato kapitola posloužila jako krátký, ale dostatečně výstižný nástin, který je pro lepší pochopení kontextu této práce potřebný. Nyní se budu věnovat funkci lidského jazyka, jehož jsou média nadstavbou.

---

¹⁹REIFOVÁ, Irena a kol. *Slovník mediální komunikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004. 327 s. ISBN 80-7178-926-7. Str. 16

Evoluční přístup k sociální funkci jazyka

Tato kapitola se bude zabývat rolí jazyka ve společnosti, a to z evolučně-psychologického úhlu pohledu. Zásadní bude popis tzv. „hypotézy drbů“, a její možný vliv na současnou problematiku mediálního zobrazování romské menšiny v médiích. Pro dokonalejší pochopení zařazení „hypotézy drbů“ do této práce je potřeba, abychom se seznámili se širším rámcem, ve kterém tato hypotéza vznikla. K tomu je nutné se zeptat proč, tedy (v evoluční biologii a psychologii snad nejdůležitější otázka), *za jakým účelem* vznikl lidský jazyk jakožto komunikační prostředek.

Evoluční přístup k otázce vzniku jazyka

Nejprve uvedu, jakým způsobem je v evoluční psychologii lidský jazyk chápán. Louise Barret píše, že mnoho lidí považuje jazyk za hlavní, možná dokonce jedinou schopnost, kterou se lišíme od ostatních živočichů. Není to jen z toho důvodu, že jazyk ovlivňuje lidské myšlení a chápání světa kolem nás, nýbrž nám dává možnost výměny informací a názorů, čímž můžeme aktivně ovlivňovat myšlenky a názory ostatních. „To lidem umožňuje podílet se na některých vyspělejších formách sociální kognice. Jazyk má také zásadní podíl na vytváření lidské kultury...“²⁰ L. Barret jej definuje jako „...otevřený systém komunikace, ve kterém gramatická struktura umožňuje, aby byly jedním člověkem (mluvčím) druhému člověku (posluchači) předávány z kognitivního hlediska velmi komplexní informace.“²¹ L. Barret dále uvádí, že mezi živočišnými druhy je mnoho takových, které spolu komunikují (a jejichž forma komunikace jim umožňuje distribuovat mezi sebou poznatky o světě), nicméně upozorňuje, že „...žádný z nich tak nečiní s takovou důmyslností, s jakou se můžeme setkat i u nejjednodušších lidských jazyků (pidžiny).“²²

Jak jsem poukázal výše, v humanitních vědách „většina teorií o původu jazyka se zaměřuje na to, jakým způsobem je jazyk konstruován, aby vyhovoval svému primárnímu

---

²⁰BARRETT, Louise, DUNBAR, R. I. M. a LYCETT, John. *Evoluční psychologie člověka*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. 551 s. ISBN 978-80-7178-969-7. Str. 415

²¹ Tamtéž.

²²BARRETT, Louise, DUNBAR, R. I. M. a LYCETT, John. *Evoluční psychologie člověka*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. 551 s. ISBN 978-80-7178-969-7. Str. 416

účelu, tedy výměně informací, zřídka je ale v těchto teoriích položena otázka, k čemu jazyk slouží.²³ Tento přístup pak, podle L. Barret, nutně vedl ke kladení důrazu na měření toho, do jaké míry jazyk (jakožto nástroj), usnadňuje komunikaci, nikoli proč jej lidé vůbec používají.

Tradiční představou je, že nejjednodušší výroky, které naši předkové používali, souvisely především s lovem, sběrem či výrobou primitivních nástrojů. Jak však L. Barret upozorňuje, s touto teorií je spojeno několik zásadních nesrovnalostí. Mnoho studií, zaměřených na zkoumání obsahu konverzací v moderních industriálních společnostech, stejně tak ve společnostech tradičního typu, nám ukazuje, že z větší části obsahují tyto konverzace společenská témata (neboli „drby“ – od tohoto poznatku se odvíjí hypotéza drbů). Sdělování instrukcí je používáno nepříliš často, spíše ve specializovaných kontextech. Dalším problémem je lov samotný, který probíhá spíše v menší skupině a v tichosti. Komunikace je tedy omezena, víceméně, na gestikulaci. A nakonec, při vyučování výroby nějakého předmětu je verbální složka komunikace upozaděna ve prospěch názorných ukázek a opakovaných procvičování.²⁴

Jak uvádí L. Barret „Dunbar považuje za primární funkci jazyka (a tedy i řeči) výměnu společenských informací („drby“ v širokém slova smyslu). Jazyk se podle něj vyvíjel proto, aby podporoval soudržnost velkých sociálních skupin.“²⁵ Klíčovým poznatkem je to, že „...opice Starého světa a lidoopi používají vzájemnou péči o srst jako ústřední mechanismus pro utváření pout ve své skupině...“²⁶, což „...může zpětně usnadnit utváření společenství a poskytovat spoustu dalších sociálních a reprodukčních výhod.“²⁷

Vzájemná péče o srst jako forma komunikace však má své limity. Časová náročnost se jeví jako největší problém. Abychom takto komunikovali s každým jedincem v tlupě, museli bychom tím trávit spoustu drahocenného času, který nám při potřebě lovu či sběru potravy bude nutně chybět. Velikost tlupy je tedy omezena možnostmi udržení sociální soudržnosti, která je zase definována minimální porcí času drbání s každým členem tlupy. Tato limitní velikost tlupy, jak uvádí L. Barret, je zhruba kolem 70 jedinců. Vzhledem k tomu, že dnešní lidé dokážou formovat sociálně stabilní skupiny něco kolem 150 jedinců,

---

²³BARRETT, Louise, DUNBAR, R. I. M. a LYCETT, John. *Evoluční psychologie člověka*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. 551 s. ISBN 978-80-7178-969-7. Str. 417

²⁴ Tamtéž.

²⁵BARRETT, Louise, DUNBAR, R. I. M. a LYCETT, John. *Evoluční psychologie člověka*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. 551 s. ISBN 978-80-7178-969-7. Str. 418

²⁶ Tamtéž.

²⁷ Tamtéž.

je třeba se ptát, jak je to možné. Jedním z možných vysvětlení je časově efektivnější forma „drbání“.²⁸

Jak jsem doložil v předchozím odstavci, klíčovým ukazatelem, který je třeba sledovat, je sociální čas. Jak uvádí L. Barret, lze prokázat větší efektivitu lidského jazyka, oproti jiným formám komunikace, minimálně třemi způsoby. Zaprvé, lze pomocí něj interagovat s více jedinci zároveň, což nám rozšiřuje i síť vlivu našeho sdělení.²⁹ Zadruhé, lze tak sdělit i informaci jiným způsobem nesdělitelnou. Zatřetí, umožňuje nám efektivněji a represivně³⁰ zasahovat proti parazitujícím jedincům.³¹ Poslední důvod je z pohledu této práce nejdůležitější, což bude vysvětleno níže.

Jazyk tedy funguje jako jakési opečování na větší vzdálenost a usnadňuje soudržnost velkých skupin.³² Jak uvádí L. Barret, v současnosti existují tři nejpravděpodobnější hypotézy, které se nám snaží odhalit, jakým způsobem ovlivňuje obsah konverzace soudržnost větších sociálních skupin. První z nich je již zmíněná „hypotéza drbů“ Robina Dunbara. Další je tzv. „hypotéza společenské smlouvy“ antropologa Terrence Deacona.³³ Poslední je pak hypotéza Geoffrey Millera, vystavěná kolem tzv. „šehrezádina efektu“³⁴.³⁵ I když se může zdát, že zabývat se pouze jednou z těchto hypotéz by mohlo být zavádějící, je třeba poznamenat, že tyto hypotézy jsou vzájemně víceméně kompatibilní, tudíž se nutně nevyklučují. Můj závěr, který bude vyplývat výhradně z „hypotézy drbů“, tak nemusí být nutně ohrožen pozdější prokázáním „konkurenční“ hypotézy. Každá z uvedených hypotéz totiž staví do popředí jiný mechanismus jako ten hlavní, přičemž přítomnost ostatních nemusí být vyloučena, nýbrž může být jejich význam jen upozaděn. Což navíc neznamená, že se jejich význam během vývoje nezměnil.

---

²⁸BARRETT, Louise, DUNBAR, R. I. M. a LYCETT, John. *Evoluční psychologie člověka*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. 551 s. ISBN 978-80-7178-969-7. Str. 418

²⁹Srov. JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbara. *Média a společnost*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. 207 s. ISBN 978-80-7367-287-4. Str. 18

³⁰BARRETT, Louise, DUNBAR, R. I. M. a LYCETT, John. *Evoluční psychologie člověka*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. 551 s. ISBN 978-80-7178-969-7. Str. 339

³¹BARRETT, Louise, DUNBAR, R. I. M. a LYCETT, John. *Evoluční psychologie člověka*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. 551 s. ISBN 978-80-7178-969-7. Str. 420

³² Toto je velmi důležitý poznatek, od něž se bude odvíjet zasazení této kapitoly do kontextu práce. Především pak v kombinaci s poznatkem biologa Stanislava Komárka, který bude uveden níže.

³³ Tato hypotéza uvádí, že se jazyk vyvinul jako prostředek pro usnadnění koordinace společenských smluv.

³⁴ Podle této hypotézy se jazyk vyvinul pomocí pohlavního výběru, přičemž má hrát důležitou roli při výběru partnera.

³⁵BARRETT, Louise, DUNBAR, R. I. M. a LYCETT, John. *Evoluční psychologie člověka*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. 551 s. ISBN 978-80-7178-969-7. Str. 429

Hypotéza drbů

Pro čtenáře nepříliš znalé evoluční psychologie jako oboru, je potřeba uvést, že lidský mozek, jak ho známe a zkoumáme v dnešní podobě, je nástroj, který vznikl zhruba v pleistocenním období – od té doby se příliš nezměnil. Veškerý jeho potenciál je tedy určen pro společnost lovců a sběračů. V tomto kontextu budu o termínu společnost také hovořit. Evoluční psychologie se pak zabývá studiem lidského mozku jako produktu evoluce, jeho možnostmi a limity.

Lidská společnost se vyznačuje poměrně komplexní a dynamicky se měnící sociální sítí. Vzhledem k tomu je třeba si udržovat povědomí, kdo je s kým přítel a naopak atd. Což je bez možnosti použití jazyka silně omezeno. Pokud nevidím, že se můj přítel spřáhl s mým nepřítelem, nemusím se to vůbec dozvědět. Parazitujícím jedincům se tak naskýtá prostor pro podvádění. Především v rozptýlených společnostech, mezi jaké lovci a sběrači patří, je to velký problém. Jazyk však tento problém do značné míry eliminuje, neboť nám umožňuje lépe sledovat dynamiku vztahů ve skupině a parazitující jedince tak identifikovat. L. Barretová uvádí, že ve sledovaných rozhovorech za běžných podmínek, věnovali lidé minimálně dvě třetiny konverzace společenským tématům (tedy osobním vlastnostem nebo vztahům konverzujících osob, popřípadě jiných) – neboli „drbům“.³⁶ Ty mají v lidské společnosti naprosto nezastupitelnou funkci. Jak uvádí etologové O. Leimar a M. Enquist³⁷, „drby“ jsou kontrolním mechanismem, pomocí kterého jsou ve velkých sociálních skupinách odhalováni parazitující jedinci, kteří nedbají závazků, jež vyplývají ze společenských úmluv, tak nezbytných pro optimální fungování těchto skupin. S tím souvisí také pověst, kterou díky „drbům“ získává každý jedinec ve společnosti. Ten tak může být na jejich základě vyloučen na okraj společnosti, přičemž má pak omezený přístup ke zdrojům produkovaným společností.

Výše uvedený funkční mechanismus „hypotézy drbů“ lze tedy do jisté míry aplikovat, vzhledem k tomu, že lidský mozek používá stejné mechanismy již minimálně desítky tisíc let, i na dnešní společnost. Jedním z těchto mechanismů je i tzv. tribalistické

---

³⁶BARRETT, Louise, DUNBAR, R. I. M. a LYCETT, John. *Evoluční psychologie člověka*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. 551 s. ISBN 978-80-7178-969-7. Str. 429-431

³⁷ENQUIST, M. – LEIMAR, O. *The evolution of cooperation in mobile organisms*. In *Animal behaviour*. 1993. Svazek č. 45. Str. 747-757.

myšlení, jež nám z těchto dávných dob zůstalo. Nyní tedy uvedeme „hypotézu drbů“ do kontextu této práce.

Jak uvádí biolog a filosof přírodních věd Stanislav Komárek ve své stati „Masmédia a tribalismus“ – „Slovem tribalismus se běžně označuje ten typ společenského povědomí, kdy se člověk cítí být integrální součástí kmene, rodu, velkorodiny či jiného podobného útvaru a podle toho myslí a jedná.“³⁸ V dalším odstavci pak dodává „Tribalismus má pochopitelně i řadu aspektů příjemných a člověku je vzhledem k jeho evoluční historii tento typ prožívání světa i psychologicky bližší. Je to svět, v němž není administrativy, všichni jsou bratři nebo alespoň vzdálení bratřanci, vše je jasné, ví se, kdo je nepřítel, svět je přehledně rozdělen na *mya oni*.“³⁹ A pokračuje „Archetypálně idealizovaný obraz tribální pohody se ukrývá kdesi v odlehlém (či méně odlehlém) koutku myslí každého z nás a touha po „ztraceném ráji“ vede někdy i členy civilizovaných společností k pokusům toto domněle lepší minulé revitalizovat... Je dobré vědět, že tribalismus má i svou stránku stinnou, a sice neschopnost jednat s příslušníky kmenů jiných, či lépe řečeno jednat s nimi jinak nežli sekeromlatem. Na úrovni „kmenů“ s miliony členů se tato stránka stává sudem střelného prachu a zdrojem ohrožení pro okolí, zatímco jiné, idyličtější stránky tribalismu, třeba absenci administrativy, při této velikosti stejně restituovat nelze...“⁴⁰ Jak S. Komárek uvádí dále, v současnosti je možné pozorovat renesanci tribalismu v masmediální podobě. S. Komárek upozorňuje především na analogii mezi konzumenty televizního kanálu jako jakousi velkorodinou, přičemž tento jev je podle něj nejspíše zapříčiněn zpřetrháním klasických rodových vazeb.⁴¹ Člověk v postmoderní době si tak odnáší z masmédií pocit tribální pospolitosti, vytvářené „společnou zkušeností styčných virtuálních preludů...“⁴² A S. Komárek dodává „Ač samozřejmě k násilí proti jiným nikdo nevyzývá lze se minimálně nadít neschopnosti komunikace s jinými, kteří ke kmeni nepatří. Jako je obecně postmoderní situace méně krvavá a méně důsledná, než byla

---

³⁸KOMÁREK, S. *Masmédia a tribalismus*. In ŽANTOVSKÝ, Petr, ed. a BEZDÍČEK, Viktor, ed. *Média a moc*. Praha: Votobia, 2000. 151 s. ISBN 80-7220-085-2. Str. 71

³⁹ Tamtéž.

⁴⁰KOMÁREK, S. *Masmédia a tribalismus*. In ŽANTOVSKÝ, Petr, ed. a BEZDÍČEK, Viktor, ed. *Média a moc*. Praha: Votobia, 2000. 151 s. ISBN 80-7220-085-2. Str. 72

⁴¹KOMÁREK, S. *Masmédia a tribalismus*. In ŽANTOVSKÝ, Petr, ed. a BEZDÍČEK, Viktor, ed. *Média a moc*. Praha: Votobia, 2000. 151 s. ISBN 80-7220-085-2. Str. 72

⁴² Tamtéž.

moderna, i tato revitalizace tribalismu bude mít sotva obdobné důsledky jako ta minulá⁴³.⁴⁴

S. Komárek publikoval svou stať v roce 2000, kdy se zaměřil na aktuální masmédiá té doby. V současnosti však s rozvojem internetu došlo k vytvoření úplně nového, a především mnohem efektivnějšího komunikačního nástroje, který dává členům „kmene“ větší prostor pro vyjádření, a tedy k formování názorů „kmene“ komunikovaných směrem ke „kmenům“ ostatním. Tribalistická pospolitost je tak, podle mne, ještě více umocňována.
45

Životní strategie Romů

V této části se budu věnovat životním strategiím a společenským nástrojům, které příslušníci romské menšiny používají, a pro které je na ně mnohdy nahlíženo jako na „parazitující jedince“.⁴⁶ Budu se opírat především o stať fyzika a ekonoma J. Steinera „Ekonomie sociálního vyloučení“.

Chování příslušníků romské menšiny bývá často z pohledu majority hodnoceno jako naprosto iracionální a nepochopitelné. Příslušníci majority nedokáží pochopit, proč Romové nevyužívají možností a institucí, které jim společenský systém poskytuje, a vyjadřují svou nevoli vůči tomuto chování, které je pro společnost jako celek ekonomicky nevýhodné. Jak uvádí J. Steiner „Veřejné mínění často Romům upírá jak racionalitu, tak individualitu. Romové jsou často chápáni jako jednotná masa a ne jako individua a to pak vede k nesprávným závěrům o iracionalitě jejich chování.“⁴⁷

---

⁴³ Tento výrok je narážkou na předchozí polemiku v textu o revitalizaci tribalismu v moderně, jako příklad S. Komárek uvádí vzestup nacismu, postaveném na glorifikaci starogermánství.

⁴⁴ KOMÁREK, S. *Masmédia a tribalismus*. In ŽANTOVSKÝ, Petr, ed. a BEZDÍČEK, Viktor, ed. *Média a moc*. Praha: Votobia, 2000. 151 s. ISBN 80-7220-085-2. Str. 72-73

⁴⁵ Srov. JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbara. *Média a společnost*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. 207 s. ISBN 978-80-7367-287-4. Str. 42

⁴⁶ Termín „parazitující jedince“ je zde použit v kontextu popisu chování jedinců ve společnosti v rámci evoluční psychologie. Není mu tak přisuzována žádná morální hodnota. Jak jsem již popsal výše, je to pouze označení pro jedince, kteří nevyužívají široce společensky akceptované mechanismy a nástroje pro optimální fungování společnosti

⁴⁷ STEINER, J. *Ekonomie sociálního vyloučení*. JAKOUBEK, Marek, ed. a HIRT, Tomáš, ed.; In: *Romové: kulturologické etudy: (etnopolitika, příbuzenství a sociální organizace)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2004. 383 s. ISBN 80-86473-83-X. Str. 218-219

Mnoho Romů se pohybuje na hranici chudoby, právě z důvodu nedostatečného využívání postupů a institucí, které jim moderní společnost nabízí. J. Steiner uvádí jako příklad anonymní tržní mechanismy, které jsou velmi efektivní, a jimž vděčíme za současný blahobyt. Romové však využívají spíše postupů tradičních společností, které zdaleka nejsou tak efektivní, a s mechanismy a institucemi moderní společnosti vysoce nekompatibilní. Neboli „Romové při nich (institucích tradiční společnosti – pozn. autora) nezůstávají kvůli své údajné nepřizpůsobivosti nebo romantickém lpění na tradicích, ale proto, že jako jednotlivci si nemohou dovolit se rodiny vzdát. Romové tedy při neefektivních institucích tradiční společnosti zůstávají, protože jsou příliš chudí, a chudí jsou, protože jejich tradiční společnost je v interakci s naší moderní společností neefektivní. Jak dále autor poznamenává, tento začarovaný kruh je navíc podpořen nevymahatelností oficiálního práva mezi příslušníky romské menšiny a jejich diskriminací na trhu práce.

Příslušníci romské menšiny formují velké solidární sítě, v rámci kterých do určité míry sdílejí své majetky. V nouzi se tak navzájem ubytovávají, půjčují si finance atd. Majetek jedince je tak i majetkem širší rodiny. Péče o společný majetek je však velmi neefektivní. Každý jednotlivý člen rodiny se snaží maximalizovat svůj zisk, generovaný ze společného majetku. Nejeefektivnější strategií je tak co nejméně času věnovat získávání majetků do společného vlastnictví a naopak z něj co nejvíce vytěžit pro vlastní spotřebu. Negativní důsledek takového sobectví, jímž je pokles hodnoty celkového společného majetku, však nenese pouze viník, nýbrž se rozloží na celou rodinu. Jak poukazuje J. Steiner, v moderní společnosti je tento problém, kdy se nemůžeme spoléhat na dobrovolné příspěvky do společného majetku společnosti, eliminován financováním pomocí nedobrovolných daní. Společné vlastnictví má také obrovský dopad na pracovní úsilí. J. Steiner píše „Zatímco výplata je rozdělena mezi komplexní rodinu, náklady v podobě vyloženého úsilí nese jednatel. Je proto výhodnější pracovat málo a spoléhat se na pomoc ostatních členů komplexní rodiny. Takovéto chování pak bývá z vnějšku nesprávně interpretováno jako lenost, jde však o racionální reakci na majetkové uspořádání; stejný člověk by pracoval mnohem více, kdyby nebyl součástí velké solidární sítě.“⁴⁸

---

⁴⁸STEINER, J. *Ekonomie sociálního vyloučení*. JAKOUBEK, Marek, ed. a HIRT, Tomáš, ed.; In: *Romové: kulturologické etudy: (etnopolitika, příbuzenství a sociální organizace)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2004. 383 s. ISBN 80-86473-83-X. Str. 221

Dalším tématem, zásadně ovlivňujícím ekonomické chování členů rodiny je altruismus. J. Steiner používá ke konstrukci modelu rodiny příslušníků majority a romské rodiny Beckerovu⁴⁹ teorii rodiny.

Průměrná rodina příslušníků majoritní většiny funguje tak, že hlava rodiny kontroluje finance a jelikož jí na členech rodiny záleží, používá je v jejich prospěch. I kdyby však byli v rodině jen sobci hledící pouze na svůj prospěch, rodina by fungovala. Nikdo z jejích členů si netroufne maximalizovat svůj zisk, neboť by jej ostatní členové rodiny vzápětí potrestali – jeho příjem by se tak dlouho době snížil. I kdyby tedy jeden z členů byl sobeckým jedincem a hlava rodiny by byla maximálně altruistická, tento sobec si ve vlastním zájmu nedovolí přivlastnit více, než mu patří.⁵⁰ J. Steiner však upozorňuje, že „Toto se zdá být v rozporu s pozorováním v sociálně vyloučených rodinách. Situace, kdy jeden člen rodiny sobecky poškodí zájmy zbytku rodiny lze u chudých rodin vidět často, a to i v rodinách, kde mají rodiče své děti rádi.“⁵¹ Mnoho mladších příslušníků sociálně vyloučených rodin krade a fetuje, čímž zhoršují pověst svých rodin a jejich finanční situaci. Klíčový rozdíl mezi rodinou z majoritní společnosti a rodinou sociálně vyloučenou však neleží v rozdílné míře altruismu, nýbrž v majetku, kterým rodiny disponují. Jestliže má rodina prostředků takový nedostatek, že již není možné jejich snížení, jako trestu za sobeckost, během distribuce mezi jednotlivé členy, pak altruismus jako nástroj kontroly selhal. Sobec se již nemusí obávat trestu ze strany ostatních členů rodiny a bezostyšně maximalizuje svůj zisk. Romské rodiny jsou tak více ohroženy sobeckým jednáním svých členů, než rodiny příslušníků majoritní většiny, neboť jsou častěji chudé.⁵²

Dalším mechanismem, který J. Steiner popisuje, je netrpělivost, přičemž opět vychází z poznatků G. S. Beckera. Mnoho chudších domácností dává přednost menšímu výnosu před větším, ale za delší časové období. Lidově řečeno, chudší lidé více preferují vrabce v hrsti, nežli holuba na střeše. Trpělivost, jak píše J. Steiner, není vnějším (tedy neovlivnitelným) parametrem – tak je popisován v ekonomii, nýbrž vnitřním parametrem

---

⁴⁹ Gary Stanley Becker je významný americký ekonom, nositel Nobelovy ceny za ekonomii. Proslul tím, že mnoho, do té doby výhradně sociologických, témat zpracoval a popsal z ekonomického pohledu.

⁵⁰STEINER, J. *Ekonomie sociálního vyloučení*. JAKOUBEK, Marek, ed. a HIRT, Tomáš, ed.; In: *Romové: kulturologické etudy: (etnopolitika, příbuzenství a sociální organizace)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2004. 383 s. ISBN 80-86473-83-X. Str. 222

⁵¹STEINER, J. *Ekonomie sociálního vyloučení*. JAKOUBEK, Marek, ed. a HIRT, Tomáš, ed.; In: *Romové: kulturologické etudy: (etnopolitika, příbuzenství a sociální organizace)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2004. 383 s. ISBN 80-86473-83-X. Str. 222

⁵²STEINER, J. *Ekonomie sociálního vyloučení*. JAKOUBEK, Marek, ed. a HIRT, Tomáš, ed.; In: *Romové: kulturologické etudy: (etnopolitika, příbuzenství a sociální organizace)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2004. 383 s. ISBN 80-86473-83-X. Str. 222

v rodině, kde jej lze ovlivnit učením. Učení se trpělivosti je však velmi nákladný a dlouhodobý proces. Podle J. Steinera Becker zdůrazňuje zvláštní příčinný vztah - je obecně známo, že netrpělivost způsobuje chudobu, nicméně Becker ovšem upozorňuje na to, že chudoba způsobuje netrpělivost. Hodláme-li být trpěliví, pak musíme očekávat, že nejbližší budoucnost mi nic dobrého nepřinese. Do trpělivosti je ale nesmyslné investovat, očekávám-li, že budoucnost mi nic dobrého nepřinese. Neochota plánování tak není u sociálně vyloučených romských rodin způsobena nepřizpůsobivostí, jak bývá často interpretována příslušníky majority, ale racionálním rozhodnutím se nejistou a pošmournou budoucností prostě nezabývat.⁵³

J. Steiner popisuje ještě další mechanismy, které příslušníci romských rodin používají, jež jsou typické pro tradiční společnosti. Shrnu je již jen v krátkosti, neboť pro potřeby mého výzkumu je důležitější poukázat na jejich existenci, než rozebírat dopodrobna jejich fungování. Dalším mechanismem je pojištění, kde J. Steiner rozebírá jeho formu a roli v majoritní společnosti a v romské komplexní rodině. Klasická majoritní rodina spoléhá na své úspory a na zavedené společenské, avšak anonymní, pojišťovací instituce (penzijní připojištění, úrazové, domácnosti atd.). Příslušníci romské komplexní rodiny však spoléhají právě na ni, neboť ona je sama o sobě pojistnou institucí. Vzhledem k nepravděpodobnosti, že by se celé rodině nedařilo, pomáhá rodina jedinci, který je na tom zrovna špatně. Anonymní pojišťovací mechanismy příslušníci romských rodin nepoužívají, buď jsou jim nedostupné, nebo neznámé. Jako pojišťovny kontrolují, zda není jejich produktů zneužíváno, stejně tak se musí proti zneužívání své solidarity bránit komplexní romská rodina. Bohužel, jak píše J. Steiner, „...Romové přicházejí do styku se složitým systémem sociálek a soudů. Například v případě ztráty bydlení příbuzní těžko posoudí, do jaké míry to bylo „zaviněno“ těmi, kdo přichází s prosíkem.... Naše společnost je tedy příliš složitá na to, aby byli Romové schopni posoudit oprávněnost žádosti svých příbuzných o pomoc. Bez této kontroly však dochází k zneužívání neformálních sítí a jejich celkové neefektivitě.“⁵⁴

Vymahatelnost, či spíše nevymahatelnost, práva je dalším problémem, který sužuje tradiční sociální sítě romských rodin. Ty totiž nevyužívají zavedených společenských

---

⁵³ STEINER, J. *Ekonomie sociálního vyloučení*. JAKOUBEK, Marek, ed. a HIRT, Tomáš, ed.; In: *Romové: kulturologické etudy: (etnopolitika, příbuzenství a sociální organizace)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2004. 383 s. ISBN 80-86473-83-X. Str. 223

⁵⁴ STEINER, J. *Ekonomie sociálního vyloučení*. JAKOUBEK, Marek, ed. a HIRT, Tomáš, ed.; In: *Romové: kulturologické etudy: (etnopolitika, příbuzenství a sociální organizace)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2004. 383 s. ISBN 80-86473-83-X. Str. 225

institucí – policie, právní služby atd. Veškeré obchodování tak probíhá pouze mezi známými, kteří nejsou sice vázáni smlouvou (jak je obvyklé mezi příslušníky majority), na druhou stranu je na ně vyvíjen sociální tlak na dodržení smluvených podmínek obchodu. Toto chování však opět vede k neoptimální redistribuci zdrojů ve společnosti.⁵⁵

V tomto oddíle jsem se snažil prokázat, že příslušníci romských rodin nepoužívají moderní společenské mechanismy, nýbrž se spoléhají na mechanismy tradiční společnosti, což je ekonomicky nevýhodné pro celou společnost. Což by mohlo být důvodem, proč je společnost označuje za „parazitující jedince“.⁵⁶

Nyní zrekapituluji informace popsané v této kapitole. „Hypotéza drbů“ nám říká, jakým způsobem jsou využívány „drby“ – tedy jako nástroj k udržení si přehledu o vztazích ve společnosti a dynamice jejich rozvoje, jehož podstatnou úlohou je odhalování tzv. parazitujících jedinců (tedy jedinců, kteří neparticipují na rozvoji společnosti optimálními způsoby, určenými společenskými smlouvami). Tribalistické myšlení nás pak předurčuje k odlišnému způsobu jednání s příslušníky jiných „kmenů“. Zvláště pak, pokud využíváme tak efektivní komunikační nástroj, jakým internet bezesporu je, lze příslušníky jiných „kmenů“ efektivně „kontrolovat“. A poté, pokud nepoužívají moderní, široce akceptované společenské mechanismy a nástroje, lze je velmi efektivně sociálně, a následně i prostorově, vyloučit jakožto „parazitující“ jedince. Příslušníci romské menšiny neuplatňují široce (majoritou) akceptované životní mechanismy a nástroje, proto je možné vysvětlovat celospolečenský tlak na jejich sociální vyloučení pomocí kombinace zděděného tribalistického myšlení a aplikované „hypotézy drbů“ (tedy její části, zabývající se kontrolní funkcí „drbů“).

Jak z textu vyplývá, tribalistického rozdělení na my a oni (hluboce zakořeněného), se budeme jen těžko zbavovat. Co se týče pracovníků médií, především pak novinářů, lze si představit nějakou formu jejich vzájemné spolupráce, například větší důraz na etiku (větší prostor pro vyjádření příslušníkům romské menšiny ve věcech, které se jich dotýkají atd.). Problém je v tom, že „Morální apel na příslušníky majority, aby dobrovolně přestali diskriminovat, je stejné popření jejich individuality jako apel na Romy, aby si mezi sebou

---

⁵⁵ STEINER, J. *Ekonomie sociálního vyloučení*. JAKOUBEK, Marek, ed. a HIRT, Tomáš, ed.; In: *Romové: kulturologické etudy: (etnopolitika, příbuzenství a sociální organizace)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2004. 383 s. ISBN 80-86473-83-X. Str. 225-226

⁵⁶ Viz. pozn. č. 31

udělali pořádek. Příslušníci obou skupin jsou individua a ne masy.“⁵⁷ Internet navíc poskytuje prostor pro informační kanály, které nejsou žurnalistickou etikou zatíženy (sociální sítě, blogy atd.), tudíž tento apel na etičtější chování žurnalistů je spíše výzvou donkichotskou. J. Steiner dodává „Diskriminace zmizí, až barva kůže neponese statistickou informaci, tedy až mezi Romy a majoritou nebudou statistické rozdíly.“⁵⁸ Do té doby mohou tedy média sloužit jako ukazatel, kterým můžeme zjišťovat, zda se míra diskriminace a rasismu zvyšuje, či snižuje. Na základě posledního citovaného výroku lze tedy říci, že až nebude příslušnost k romské menšině nositelkou statistické informace, přestane být uvedení příslušnosti k romské menšině relevantní informací a zmizí z mediální reality.

---

⁵⁷STEINER, J. *Ekonomie sociálního vyloučení*. JAKOUBEK, Marek, ed. a HIRT, Tomáš, ed.; In: *Romové: kulturologické etudy: (etnopolitika, příbuzenství a sociální organizace)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2004. 383 s. ISBN 80-86473-83-X. Str. 4

⁵⁸ Tamtéž.

Novodobá historie Romů v ČR

O novodobé historii Romů na českém území lze hovořit od konce 2. světové války. V poválečném období byl počet Romů na českém území minimální.⁵⁹ Začaly zde však migrovat skupiny Romů z východoslovenských osad. Migrace probíhaly jak spontánně, tak řízeně. Důvody spontánních migrací spočívali v touze vymanit se ze sevření chudoby bez vyhlídek do budoucna, jež byla součástí života v romských osadách. Uměle vyvolené migrace se týkali především zaopatřování levné pracovní síly na obnovu a rozvoj průmyslu na českém území. Romové se tak často stěhovali do průmyslových center jako Ostrava, severovýchodní Čechy atd.

Politika vůči Romům 1948 – 89

Rok 1948, navzdory tomu, že je dnes považován za jeden z nejhorších v dějinách Čechů, paradoxně znamenal pozitivní obrat ve vztahu k Romům. Ústava je totiž konečně zrovnoprávnila s ostatními majoritními občany republiky. Pozdější vývoj však již tak kladný nebyl. „Od druhé poloviny padesátých let se státní orgány začínají intenzivně zabývat tím, jak do budoucna řešit tzv. cikánskou otázku.“⁶⁰ V duchu komunistické unifikace všech aspektů společnosti byla v případě Romů zvolena cesta asimilační. Romové se měly podřídít principům fungování majoritní společnosti a zbavit se svých návyků (kočovnictví, spirituality...) na něž bylo pohlíženo, jako na projevy retardace.

Sociální politika vůči Romům nebyla represivní, nic méně byla špatně nastavena. Romové byly ponejprve různě rozstěhováváni, aby se dosáhlo rozkladu rodových vazeb. V důsledku nekontrolovatelné migrace ze Slovenska však často docházelo k vytváření celých romských sídlišť, avšak tyto různé skupiny Romů

---

⁵⁹Horváthová, Jana. *Kapitoly Z Dějin Romů*. [Praha]: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2002, str. 50

⁶⁰Horváthová, Jana. *Kapitoly Z Dějin Romů*. [Praha]: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2002, str. 51

spolu neměly téměř nic společného. Naopak mezi nimi vznikaly konflikty. „Výrazné rozdíly mezi jednotlivými Romy i existence meziskupinových bariér, např. v podobě uplatňování specifických rodových pravidel, znemožnily harmonické soužití ve společných sídlištích.“⁶¹

„Asimilační tlak způsobil neodčinitelné škody, v rámci objektivitu je však třeba uvést, že přinesl i pozitiva. Ta se týkala zejména důrazu na odstraňování negramotnosti a zvyšování kvalifikovanosti Romů, poskytování Romům dříve běžně nedostupné zdravotní a sociální péče.“⁶² Na druhou stranu je třeba dodat, že se systém nesnažil vytvořit či podporovat romskou elitu, nýbrž jen dodat základní vzdělání, nutné k fungování v práci a běžném životě.

„Od počátku sedmdesátých let byla státem řízená asimilace nahrazena mírnější koncepcí společenské integrace.“⁶³ Změnila se však pouze forma, nikoli obsah. Cílem státu stále bylo Romy asimilovat, avšak zvolila se forma, jenž je dnes známá jako tzv. afirmativní akce. To byl však onen pomyslný hřebíček do rakve pokojného soužití Romů s majoritou. Princip afirmativní akce předpokládá, že alespoň většina majority uznává, že je určitá skupina znevýhodněna natolik, že je třeba jí pomoci „na úkor“ majority. To však nebyl případ československých Romů. Tato „pomoc“ se naopak obrátila proti nim a stala se podhoubím vzrůstající averze vůči této sociální skupině. Je dobré si uvědomit, že stát v té době nepřistupoval k Romům jako k části sociálně slabé vrstvy obyvatel, nýbrž jako k sociální skupině se zvláštním socioekonomickým statusem, avšak definované na základě etnickém.

Romové v ČR po r. 1989

Přechod ke kapitalismu znamenal šok pro celou populaci. Většinu Romů poznamenal velmi negativně. Intelektuální elita českého národa byla zdevastována, o romské se téměř nedá mluvit. Drtivá většina Romů, v důsledku nízkého vzdělání,

---

⁶¹Horváthová, Jana. *Kapitoly Z Dějin Romů*. [Praha]: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2002, str. 52

⁶²Horváthová, Jana. *Kapitoly Z Dějin Romů*. [Praha]: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2002, str. 53

⁶³Horváthová, Jana. *Kapitoly Z Dějin Romů*. [Praha]: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2002, str. 53

vykonávala pouze nekvalifikované pomocné a manuální práce. Tyto pozice byly často první, které se v rámci podniků, které procházely mechanizací či zbankrotovaly, rušily. Z Romů se tak stává masa nekvalifikovaných, tudíž téměř nezaměstnatelných, lidí bez společenských vazeb klesajících na dno společenského žebříčku. To sebou nese nárůst drobné kriminality, lichvy, prostituce atd.

Tyto problémy s nárůstem kriminality řeší představitelé měst a obcí přestěhováním Romů, jakožto nepřizpůsobivých občanů a neplatičů, do okrajových částí měst k tomuto účelu vyhrazených. Vznikají tak nové a nové vyloučené lokality a rozrůstají se staré.

Romští žáci, pocházející často z těchto vyloučených lokalit se zcela nevyhovujícím sociálním prostředím, přicházejí do škol nevybaveni základními sociálními dovednostmi. České školství, jehož stav se neustále zhoršuje, si neumí poradit s těmito problémovými žáky a tak se jich pohodlně zbavuje tím, že je posílá do zvláštních škol. Tyto školy pak produkují nekvalifikované (téměř nezaměstnatelné) pracovníky se zanedbaným intelektem a nedůvěrou ve vzdělání, která se předává další generaci – stejně jako nedůvěra ve státní instituce. Tím se bludný kruh uzavírá.

Po r. 1989 jsou Romové uznáni jako samostatné etnikum. Vznikají různé organizace a spolky na politické i kulturní bázi. Část romské elity, v čele například s ing. Karlem Holomkem, prosazuje myšlenku jakéhosi „romského obrození“. Skrze zájem o tradiční romskou kulturu a romskou historii by se měla v Romech probouzet hrdost na vlastní etnikum a v neposlední řadě by mělo vést ke zvýšení vzdělanosti. Tento pohled na Romy jako jednotné etnikum se svou vlastní historií a kulturou přejímají postupně všechny zainteresované strany (státní instituce, lidsko-právní instituce, média atd.). Především různá romská sdružení prosazují, aby se stát choval k Romům jako k etniku a respektoval jeho specifika. Přijetím této politiky, kdy se stát začal dívat na Romy, jejichž většina žije v sociálním vyloučení, optikou etnickou, se ze sociálního problému, kterým trpí pouze část Romů (i když většina), stal problém etnický. Tato změna úhlu pohledu umožnila výše zmíněným organizacím definovat problém jako problém rasistický.

Shrnutí teoretické části

Nyní propojím jednotlivá teoretická východiska nastíněná v předchozích kapitolách. Naznačím také další možnosti výzkumu a důvody, které mne vedli k výzkumu vybrané problematiky.

V první kapitole jsem poukázal na nedostatky, kterými je podle mne obecně přijímaný konstruktivistický model, a jeho přístup k řešení problémů romské menšiny, zatížený. Debata o nutnosti rekonstrukce či dekonstrukce sociálního konstrukt romské menšiny je podle mne irelevantní. Naopak je potřeba hledat příčiny jeho vzniku, neboť ty nám mohou objasnit současnou podobu mediálního obrazu romské menšiny.

Výše zmíněné příčiny vzniku mediálního obrazu romské menšiny je třeba hledat v širším kontextu vzniku lidské sociální sféry. Vlivem prostředí se lidé (a nejen oni), z mnoha důvodů, adaptovali k životu ve skupinách.⁶⁴ Tato tribální diferenciacie lidské společnosti přetrvává dodnes. Je třeba si uvědomit, že skupiny, které koexistují v určitém prostoru, sdílí zdroje, jež slouží k naplňování základních biologických potřeb (tedy k potřebě přežití jedince, k potřebě dostat se ke geneticky co nejkvalitnějšímu protějšku z důvodu zplodění potomka s co největším „fitness“⁶⁵, a k potřebě se co nejlépe o tohoto potomka postarat). Z tohoto hlediska je pro členy jedné skupiny životně důležitá schopnost identifikovat jinou skupinu a její členy, pokud se pro sebe snaží přivlastnit více zdrojů a tím snížit fitness první skupiny.

V kapitole „Evoluční přístup k sociální funkci jazyka“ jsem se zabýval teoriemi vzniku jazyka. Jedna z nich, konkrétně teorie drbů, nám říká, že lidská komunikace sestává, zhruba ze tří čtvrtin, z informování se o ostatních lidech a vztazích mezi nimi. Díky jazyku se tedy můžeme dozvědět o podvádění jiného člena skupiny, aniž bychom ho museli při dané činnosti přistihnout. Lidský jazyk je tedy velice efektivním nástrojem sociální prevence (vzájemné hlídání se) a represe (sociální vyloučení). Není nereálné se domnívat, že pokud tento princip funguje mezi jedinci, může fungovat i meziskupinově.

---

⁶⁴ Srov. COSMIDES, Leda a TOOBY, John. *Cognitive adaptations for social exchange*. BARKOW, Jerome H., ed. et al.; In: *The Adapted Mind: Evolutionary Psychology and the Generation of Culture*. New York: Oxford University Press, 1992. 12, 666 s. ISBN 0-19-506023-7. S. 163-228.

⁶⁵ Fitness – nejlepší překladem je v tomto případě zřejmě přizpůsobivost, evoluční biologie využívá tento termín k označení obecné schopnosti daného organismu přežít a rozmnožit se

Pokud jeden člen skupiny uvidí podváděčlena druhé skupiny, okamžitě může toto sdělení komunikovat všem členům své skupiny a upozornit je tak na fakt, že v druhé skupině jsou podvodníci. Tato skupina pak nutně zaujme k členům druhé skupiny negativní postoj. Je třeba si uvědomit, že stačí, aby tento „drb“ roznesl jeden člen skupiny, která, pokud její členové nemají dostatečný kontakt s druhou skupinou, aby mohli posoudit jinak, přijme tento „drb“ jako pravdivou informaci. Nemají ani důvod, neboť správně předpokládají, že pokud by poškodil nepravdivou informací svoji skupinu, pak tedy i sebe. Navíc, pokud by se prokázal opak, mohl by být potrestán. To ovšem mluvíme o mechanismech, které vznikly v době, kdy skupiny, ve kterých lidé žili, čítali maximálně desítky členů. Sociální kontrola tak byla mnohem jednodušší.

Nyní se tedy dostáváme k médiím a jejich roli v celém soukolí. Jestliže nám lidský jazyk sloužil zpočátku jako nástroj k dorozumění se s pár jedinci v rámci skupiny, moderní média (především internet a od něj se odvíjející sociální sítě, blogy atd.) fungují jako obří megafon. Čtenáři může přijít zvláštní, že se vzhledem k tématu příliš nevěnují médiím, a jejich mechanismům a funkcím, jimiž se zabírají jiní.⁶⁶ Je to z toho důvodu, že v mém konceptu mají média pouze pasivní, podpůrně komunikační roli. Stejně jako megafon. Nicméně, lidé tento nový způsob komunikace využívají ke komunikaci úplně stejných informací jako před 1000, 10 000 a 100 000 lety. Proč? Protože přemýšlí úplně stejně jako před 100 000 lety. Strategie, a jejich formy, k dosažení uspokojení základních lidských potřeb se změnily, nikoli však ony potřeby. Právě lidské tribalistické myšlení způsobuje, že se majorita vymezuje vůči romské menšině. I malá část majority, opakovaně informující o špatnostech pár členů minority, může vytvořit obraz této minority jako nechtěných členů společnosti, jež snižují blaho celé společnosti a tudíž je potřeba je sociálně vyloučit - potrestat. Právě tribalistické myšlení má za následek zcestné výroky z obou stran, aby si udělaly mezi svými členy pořádek. V tak početné společnosti však je tento apel zcela nereálný. Malá skupina si kdysi mohla zjednat pořádek mezi svými členy rychle a efektivně, v současnosti však musíme spoléhat na nové, anonymní strategie (policie, soudy...). To je důvod, proč je romská menšina vyobrazena v médiích negativně (jak vyplývá z mého výzkumu) – je totiž vyobrazena jako skupina lidí, která má vysoké procento členů, jež využívají zdrojů poskytovaných společností, ale nijak nepřispívají, a zároveň nedisponuje efektivními nástroji na to, jak tyto „příživníky“ potrestat. Pokud je

---

⁶⁶ Např. MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2002. 447 s. ISBN 80-7178-714-0., popřípadě ŠKODOVÁ, Markéta, ed. a ČERVENKA, Jan, ed. *Agenda-setting: teoretické přístupy*. 1. vyd. Praha: Sociologický ústav Akademie věd ČR, 2008. 87 s. ISBN 978-80-7330-151-4.

tedy obraz podán takto, pak zcela logicky bude majoritní většina podle tohoto obrazu jednat, což znamená diskriminaci celé romské menšiny. Je trestána za to, že si nedovede zjednat pořádek, což má za následek předpoklad vyššího počtu „příživníků“ – což vede jednotlivé příslušníky majority k pochopitelné (nikoliv tolerovatelné!) diskriminaci jednotlivých příslušníků romské menšiny. O tomto problému pojednává podkapitola „Životní strategie Romů“. Následovat bude samotný výzkum obrazu romské menšiny v médiích.

Metodologická část výzkumu

V této metodologické části provedu formulaci hlavních a vedlejších výzkumných otázek a následně jejich operacionalizaci. Následovat bude popis výzkumného vzorku, odůvodnění jeho výběru a základní profil analyzovaných médií. Popíši také vybranou výzkumnou metodu, důvody jejího použití a také výhody a nevýhody, jež z ní vyplývají pro můj výzkum.

Cíl výzkumu

Cílem tohoto výzkumu je zjistit, v jakém kontextu sledovaná média v daném časovém období informují o situaci a životě příslušníků romské menšiny.

Hlavní cíl:

1. Zjistit, v jakém kontextu vybraná média za dané časové období informovala českou společnost o situaci a životě příslušníků romské menšiny v České republice a v zahraničí.

Vedlejší cíle:

2. Zjistit jaký je rozdíl v poměru negativně, neutrálně a pozitivně zaměřených článků o příslušnících romské menšiny u vybraných médií.
3. Zjistit jaký je poměr negativních, neutrálních a pozitivních vyjádření zástupců státního aparátu (na všech úrovních státní správy) na adresu příslušníků romské menšiny, pokud tato vyjádření budou hodnocené články obsahovat.
4. Zjistit počet vyjádření příslušníků majoritní společnosti a jeho porovnání s počtem vyjádření členů romské menšiny, budou-li hodnocené články takováto vyjádření obsahovat.

5. Zjistit poměr počtu negativních, neutrálních a pozitivních vyjádření příslušníků romské menšiny na adresu majoritní společnosti, popřípadě jejích příslušníků, budou-li takováto vyjádření hodnocené články obsahovat.

Hypotézy:

Hlavní hypotéza:

1. *Předpokladem je, že vybraná média informují tendenčně a negativně o romské menšině či jejích příslušnících.*

Na základě předvýzkumu předpokládám, že vybraná média informují o romské menšině spíše ve spojitosti s negativními a sociálně-patologickými jevy ve společnosti. Předpokládám, že doprovodnými jevy takového nevyváženého zpravodajství jsou generalizace, homogenizace příslušníků romské menšiny či zkratkovitá interpretace událostí a jejich komentářů, ať již ze strany příslušníků majoritní společnosti či romské menšiny.

Vedlejší hypotézy:

2. *Předpokládám, že poměr negativně zaměřených článků bude výrazně převyšovat počet neutrálně a pozitivně zaměřených článků u obou vybraných médií.*

Pomocí předvýzkumu jsem zjistil, že pravděpodobný bude výskyt článků se spíše negativním pohledem na situaci a život příslušníků romské menšiny. To je dáno nejspíše poptávkou po takovýchto člancích, jejichž výsledným efektem je potvrzení a

posilování stereotypních představ a předsudků příslušníků majoritní společnosti vůči příslušníkům romské menšiny.

3. *Předpokládám, že poměr negativních, neutrálních a pozitivních vyjádření na adresu příslušníků romské menšiny ze strany zástupců státního aparátu bude spíše ve prospěch vyjádření negativních.*

Jakkoli by se představitelé státního aparátu měli vyvarovat hodnotících výroků na adresu příslušníků menšin, neboť se tím nepřímou dopouští generalizace problému na celou populaci dané menšiny, dle předchozích zkušeností pokládám za pravděpodobné, že tak nečiní.

4. *Předpokládám, že hodnocené články budou vykazovat silný nepoměr mezi velikostí prostoru, který je poskytován k vyjádření názoru členům majoritní společnosti a velikostí prostoru, jenž je poskytován k vyjádření názoru členům romské menšiny.*

Navzdory tomu, že referujeme-li o nějakém sporu či problému, mělo by vyvážené zpravodajství obsahovat vyjádření všech zúčastněných stran, vyzoroval jsem, že tato praxe není u českých médií nijak obvyklá. Především pak u reportáží, týkajících se menšin.

5. *Předpokládám, že poměr negativních, neutrálních a pozitivních vyjádření příslušníků romské menšiny vůči majoritní společnosti, popřípadě jejím příslušníkům, bude spíše ve prospěch vyjádření negativních.*

Lze předpokládat, že příslušníci romské menšiny budou spíše kritičtí k majoritní společnosti a jejím příslušníkům, zejména v otázce rasismu a obecného nezájmu řešit problémy menšin.

Operacionalizace hypotéz

Nyní provedu operacionalizaci hypotéz. Jako indikátory výskytu zkoumaných jevů si předem určím témata, která by měl článek obsahovat, aby mohl být v rámci dané hypotézy správně zařazen a vyhodnocen. Zkoumaný článek by měl dané téma minimálně obsahovat, nemusí být však jeho hlavní náplní.

Hlavní hypotéza:

1. Jakožto negativně zaměřené budou hodnoceny takové články, které budou obsahovat tyto negativní jevy:

generalizace – indikátorem bude zobecnění jevu na větší skupinu příslušníků menšiny, než by se vyjádření mělo týkat. (př. kriminální činnost malé skupiny příslušníků romské menšiny ve městě přisouzena všem příslušníkům dané menšiny - výzva k nastolení pořádku ze strany příslušníků majority vůči nehomogenní romské menšině jako celku)

kriminalita – indikátory budou témata jako přepadení, krádeže, násilí a drogová problematika

nepřízpůsobivost – indikátory budou témata výtržnictví, gamblerství, nedostatečná hygiena či špatné hygienické návyky

špatná sociálně – ekonomická situace – indikátory budou témata nezaměstnanosti a příjem sociálních dávek

nízké vzdělání – indikátory budou témata jako špatná školní docházka nebo negativní či vlažný vztah ke vzdělávání u dětí příslušníků romské menšiny

rasismus – indikátorem bude výskyt slova rasismus či jakéhokoli jeho tvaru v daném článku

Vedlejší hypotézy:

2. Mým cílem je zjistit rozdíl, jakým způsobem referují o příslušnících romské menšiny vybraná média. Indikátorem bude tedy porovnání procentuálních podílů článků s negativním, neutrálním a pozitivním zaměřením u těchto vybraných médií.

Vedlejší indikátory:

negativně zaměřené budou hodnoceny takové články, které budou obsahovat alespoň jeden z těchto negativních jevů:

generalizace – indikátorem bude zobecnění jevu na větší skupinu příslušníků menšiny, než by se vyjádření mělo týkat. (př. kriminální činnost malé skupiny příslušníků romské menšiny ve městě přisouzena všem příslušníkům dané menšiny - výzva k nastolení pořádku ze strany příslušníků majority vůči nehomogenní romské menšině jako celku)

kriminalita – indikátory budou témata jako přepadení, krádeže, násilí a drogová problematika

nepřizpůsobivost – indikátory budou témata výtržnictví, gamblerství, nedostatečná hygiena či špatné hygienické návyky

špatná sociálně – ekonomická situace – indikátory budou témata nezaměstnanosti a příjem sociálních dávek

nízké vzdělání – indikátory budou témata jako špatná školní docházka nebo negativní či vlažný vztah ke vzdělávání u dětí příslušníků romské menšiny

rasismus – indikátorem bude výskyt slova rasismus či jakéhokoli jeho tvaru v daném článku

neutrálně zaměřené budou hodnoceny takové články, které nebudou obsahovat negativní ani pozitivní jevy

pozitivně zaměřené budou hodnoceny takové články, které budou obsahovat pozitivní jevy:

pozitivní jev – za indikátor bude považováno téma jako obecně prospěšná činnost nebo čin, vykonávaná, či vykonaný, příslušníkem nebo skupinou příslušníků romské menšiny

3. *Zástupce státního aparátu* – indikátorem bude zaměstnání ve státní správě

vyjádření – indikátorem je citace výroku

negativní vyjádření – indikátorem bude kritika zástupce státního aparátu vůči příslušníku nebo skupině příslušníků romské menšiny

neutrální vyjádření – indikátorem bude absence kritiky či pochvaly zástupce státního aparátu vůči příslušníku nebo skupině příslušníků romské menšiny

pozitivní vyjádření – indikátorem bude pochvalné vyjádření zástupce státního aparátu vůči příslušníku nebo skupině příslušníků romské menšiny

4. Indikátorem bude v tomto případě citace příslušníka romské menšiny, popřípadě příslušníka majoritní společnosti.

5. *vyjádření* – indikátorem je citace výroku

negativní vyjádření – indikátorem bude kritika ze strany příslušníka romské menšiny vůči příslušníku či skupině příslušníků majoritní společnosti (včetně různých uskupení a institucí, např. státní aparát, politická strana atd.)

neutrální vyjádření – indikátorem bude absence kritiky či pochvaly ze strany příslušníka romské menšiny vůči příslušníku či skupině příslušníků majoritní společnosti (včetně různých uskupení a institucí, např. státní aparát, politická strana atd.)

pozitivní vyjádření – indikátorem bude pochvalné vyjádření ze strany příslušníka romské menšiny vůči příslušníku či skupině příslušníků majoritní společnosti (včetně různých uskupení a institucí, např. státní aparát, politická strana atd.)

Výzkumný vzorek

Základem pro můj výzkumný vzorek jsou články vztahující se k romské menšině a její mediální prezentaci, jež hodlám analyzovat. Vzhledem k enormnímu množství článků publikovaných na různých českých zpravodajských serverech, vztahujících se více či méně k mnou sledované problematice, byl jsem nucen provést několikanásobnou redukci zkoumaného materiálu podle následujícího klíče.

1. Pro můj výzkum jsem zvolil články ze zpravodajských serverů iDnes.cz a Aktuálně.cz, a to ze dvou důvodů. Prvním z nich je, že se jedná o jedny

z nejnavštěvovanějších zpravodajských serverů.⁶⁷ Za druhé, oba tyto servery jsou monitorovány a archivovány společností Anopress IT, z jejichž archivů jsem vycházel.

2. Vzhledem k zaměření mého výzkumu, a také z důvodu další nutné redukce počtu analyzovaných článků, jsem vybral pouze články, jejichž znakem je obsah kořene „rom“, a veškerých možných odvozených tvarů, v titulku analyzovaného článku.
3. Zásadní proměnou, kterou bylo nutno definovat, se stalo sledované období vzniku článků. Vzhledem k praktické nemožnosti vysledovat veškeré články na sledované téma, publikované na vybraných médiích v celé jejich historii, nehledě na jejich (jistě obrovské) množství, vymezil jsem si časové období jednoho roku. A to konkrétně od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2011. Časové rozmezí jednoho roku se mi jeví jako dostatečné pro můj výzkum.
4. Posledním kritériem, jímž jsem omezil výzkumný vzorek, jsou články, informující o příslušnících romské menšiny v zahraničí. Tyto byly z výzkumného vzorku předem vyloučeny.
5. Z výše uvedeného vyplývá, že výsledky výzkumu jsou reprezentativní pouze pro zvolený výzkumný vzorek, nicméně jsem přesvědčený, že poskytne poměrně dobrý náhled na danou problematiku.

Výzkumná metoda

Mnou zvolenou výzkumnou metodou se stala kvantitativní obsahová analýza textu. Esencí obsahové analýzy textu je „analýza dokumentů a textů s cílem rozkrýt jejich vlastnosti s ohledem na položenou otázku. V kvantitativní analýze jde o zjištění četností

---

⁶⁷ Podle zprávy sdružení NetMonitor za leden 2012 byl počet přístupů (za měsíc) na stránky Aktuálně.cz přes 1,5 milionu, přičemž u Idnes.cz to byly téměř 4 miliony.

výskytu předem daných kategorií, případně vztahy mezi výskyty jednotlivých kategorií v jednotkách textu.⁶⁸

Jelikož je mnou zvolená metoda metodou kvantitativní, bude vyšší počet analyzovaných článků znamenat vyšší míru reliability. S tím však jde ruku v ruce snížená validita závěrů vyvozených z výzkumu.

---

⁶⁸HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005. 407 s. ISBN 80-7367-040-2. Str. 387

Analytická část výzkumu

V této kapitole se zaměřím na analýzu a interpretaci dat získaných pomocí metodologie, jež jsem popsal v kapitole předchozí. Kapitola bude rozdělena do jednotlivých oddílů podle formulovaných hypotéz, přičemž tyto budou na začátku každého oddílu pro přehlednost zopakovány.

Hlavní hypotéza

Předpokladem je, že vybraná média informují tendenčně a negativně o romské menšině či jejich příslušnících.

Na základě předvýzkumu předpokládám, že vybraná média informují o romské menšině spíše ve spojitosti s negativními a sociálně-patologickými jevy ve společnosti. Předpokládám, že doprovodnými jevy takového nevyváženého zpravodajství jsou generalizace, homogenizace příslušníků romské menšiny či zkratkovitá interpretace událostí a jejich komentářů, ať již ze strany příslušníků majoritní společnosti či romské menšiny.

Tabulka č. 1

Celkové počty negativních jevů, které byly v člancích zmíněny	
Generalizace	72
Kriminalita	90
Nepřizpůsobivost	61
Špatná sociálně – ekonomická situace	45
Nízké vzdělání	22
Rasismus	38
Celkový počet negativních jevů	328
Celkový počet analyzovaných článků	208

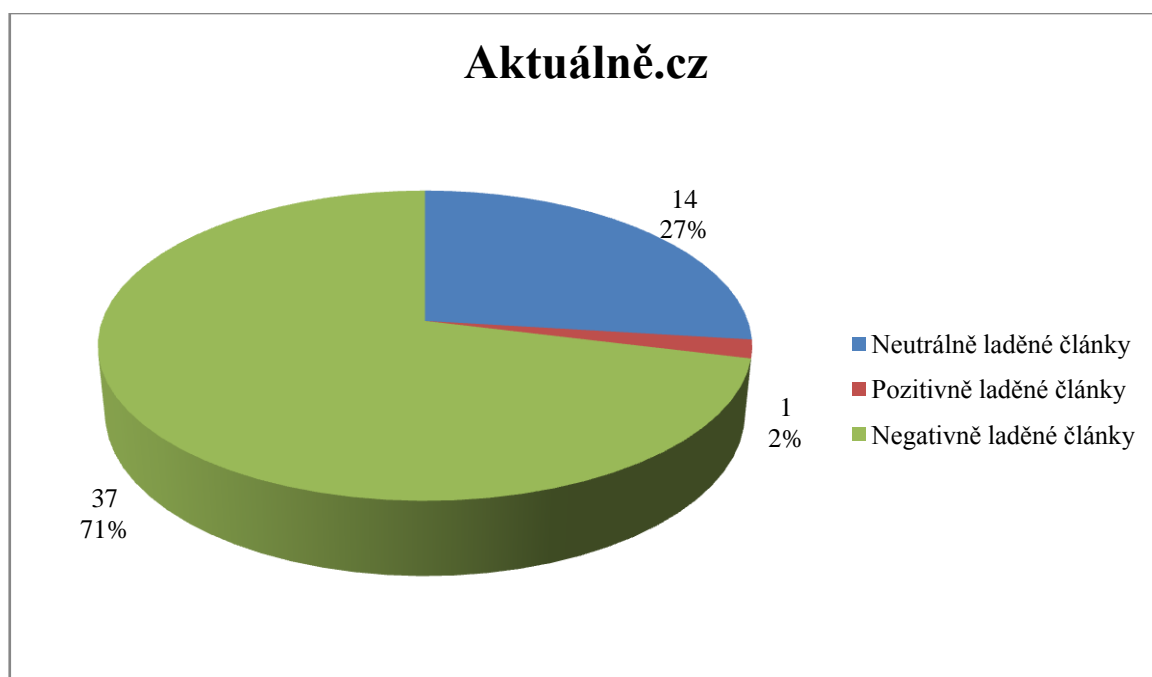
Z pohledu na tabulku č. 1 je patrné, že se hlavní hypotéza potvrdila. V celkovém počtu 208 analyzovaných článků jsem našel 328 indikátorů sledovaných negativních jevů. Díky těmto číslům pak vychází poměr 1,57 indikátoru negativního jevu na článek. Bohužel se tedy prokazuje, že příslušníci romského etnika jsou vnímáni velmi negativně. Jsou spojováni především s vysokou kriminalitou a nevhodným chováním – v člancích často zmiňován alkohol na veřejnosti, různé pokřikování a hlasité projevy (do nočních hodin) atd. Jsem přesvědčen, že mnohým příslušníkům vadí právě tyto dva parametry, jež jsou průvodním jevem chudoby. A to mnohem více než např. různé kauzy mnohamilionových podvodů ve státní správě, které bude muset jako daňový poplatník zaplatit. Problém je v tom, že důsledky „nepřizpůsobivého chování“ nese v době jeho projevu sám, kdežto důsledky mnohamilionového podvodu se rozloží mezi všechny plátce daní, tudíž každý nese jen část nákladů na nápravu.

Hypotéza č. 2

Předpokládám, že poměr negativně zaměřených článků bude výrazně převyšovat počet neutrálně a pozitivně zaměřených článků u obou vybraných médií.

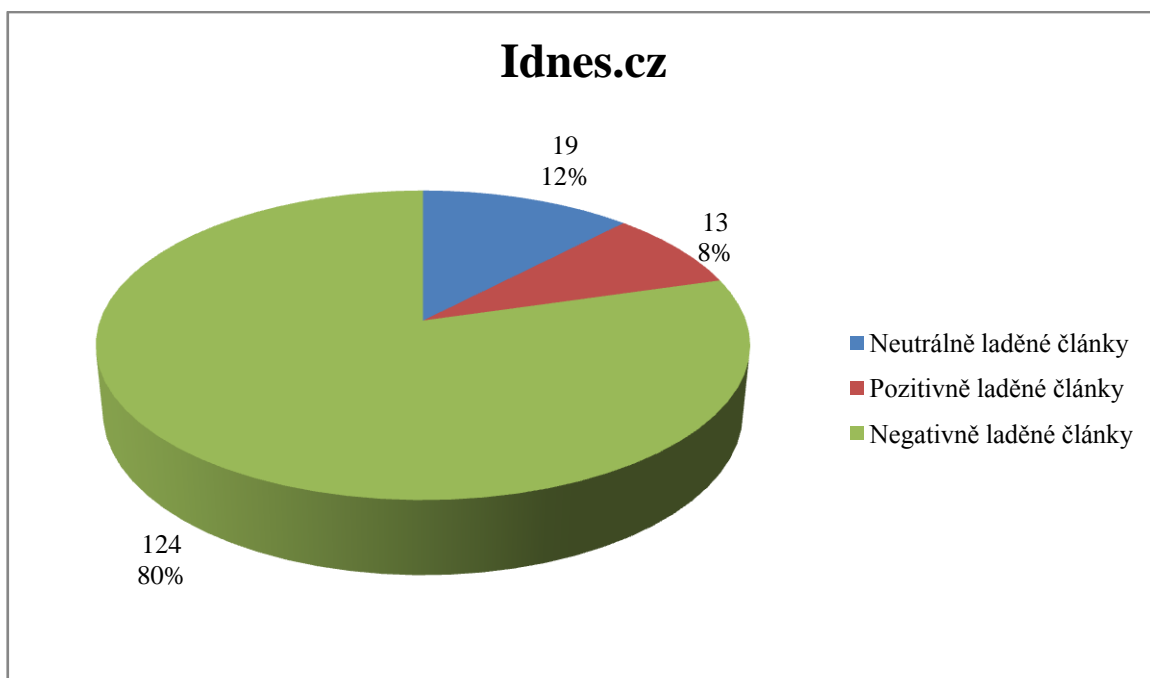
Pomocí předvýzkumu jsem zjistil, že pravděpodobný bude výskyt článků se spíše negativním pohledem na situaci a život příslušníků romské menšiny. To je dáno nejspíše poptávkou po takovýchto člancích, jejichž výsledným efektem je potvrzování a posilování stereotypních představ a předsudků příslušníků majoritní společnosti vůči příslušníkům romské menšiny.

Graf č. 1

Jak může vidět na grafu č. 1, bilance serveru Aktuálně.cz, co se týče kontextu článků o romské menšině, je tristní. Více než dvě třetiny článků obsahují indikátory negativních jevů.

Graf č. 2

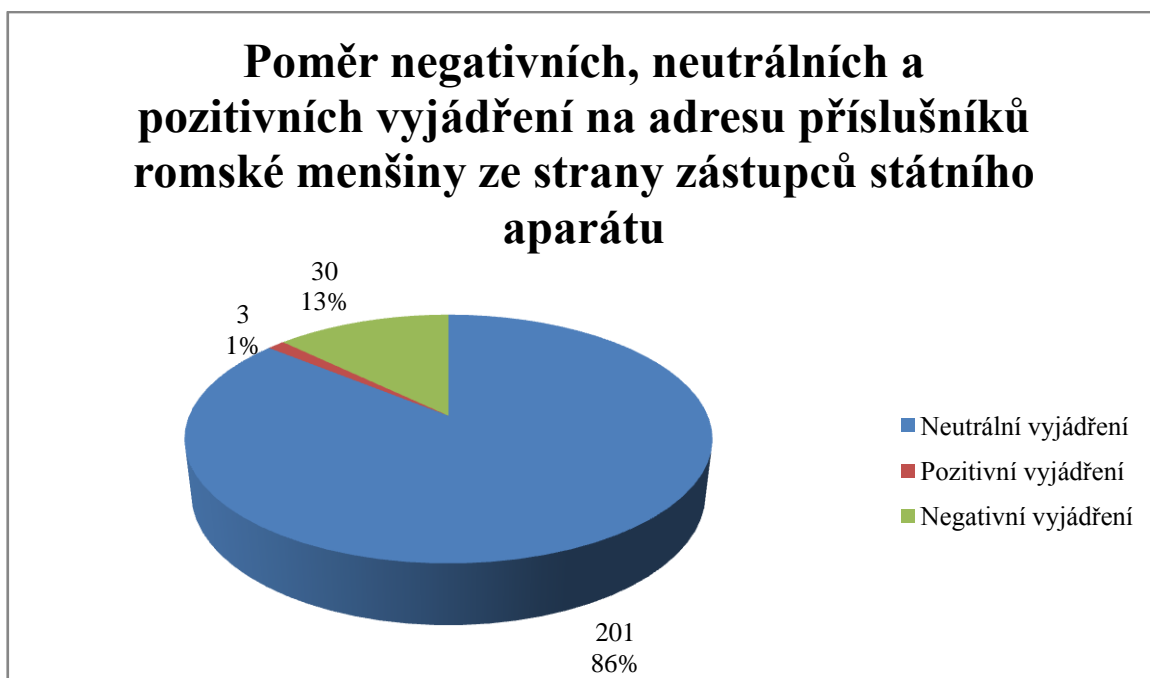
Pokud jsem označil bilanci Aktuálně.cz za tristní, Idnes.cz je na tom ještě hůře. Čtyři z pěti článků obsahují indikátory negativních jevů, čímž navozují u čtenáře pocit, že „s Romy jsou jen problémy“. Jediné pozitivum je vyšší počet pozitivně zabarvených článků oproti Aktuálně.cz. Z pohledu na celkový počet článků je zřejmé, že Idnes.cz věnuje článkům o Romech větší prostor než Aktuálně.cz. Hypotéza o převažujícím počtu negativních článků byla potvrzena.

Hypotéza č. 3

Předpokládám, že poměr negativních, neutrálních a pozitivních vyjádření na adresu příslušníků romské menšiny ze strany zástupců státního aparátu bude spíše ve prospěch vyjádření negativních.

Jakkoli by se představitelé státního aparátu měli vyvarovat hodnotících výroků na adresu příslušníků menšin, neboť se tím nepřímou dopouštějí generalizace problému na celou populaci dané menšiny, dle předchozích zkušeností pokládám za pravděpodobné, že tak nečiní.

Graf č. 3

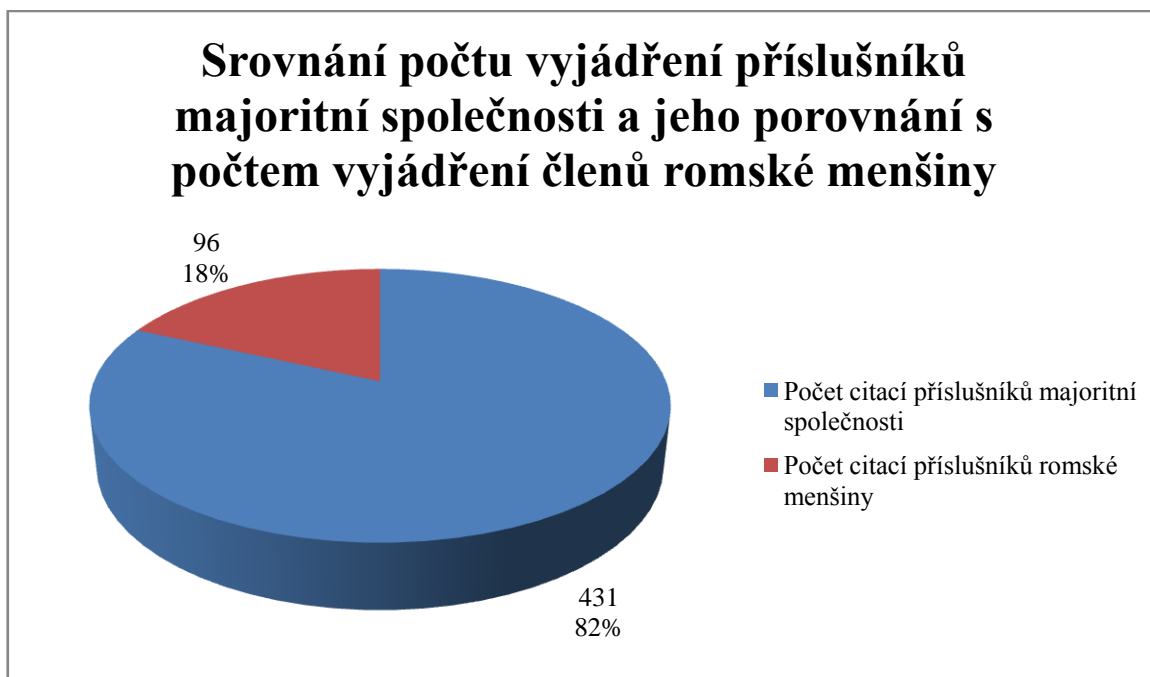
Z grafu č. 3 vyplývá, že zástupci státního aparátu se v médiích vyjadřovali vůči příslušníkům romské menšiny ve velké míře korektně. Alarmující však zůstává fakt, že oněch třináct procent negativních vyjádření mají z velké části na svědomí starostové, v jejichž obci se vyskytl nějaký problém s příslušníky romské menšiny. Těmito negativními vyjádřeními spíše problémy eskalují a prohlubují, když by měli fungovat jako prostředníci komunikace mezi občany a vášně spíše utlumovat.

Hypotéza č. 4

Předpokládám, že hodnocené články budou vykazovat silný nepoměr mezi velikostí prostoru, který je poskytován k vyjádření názoru členům majoritní společnosti a velikostí prostoru, jenž je poskytován k vyjádření názoru členům romské menšiny.

Navzdory tomu, že referujeme-li o nějakém sporu či problému, mělo by vyvážené zpravodajství obsahovat vyjádření všech zúčastněných stran, vyzoroval jsem, že tato praxe není u českých médií nijak obvyklá. Především pak u reportáží, týkajících se menšin.

Graf č. 4

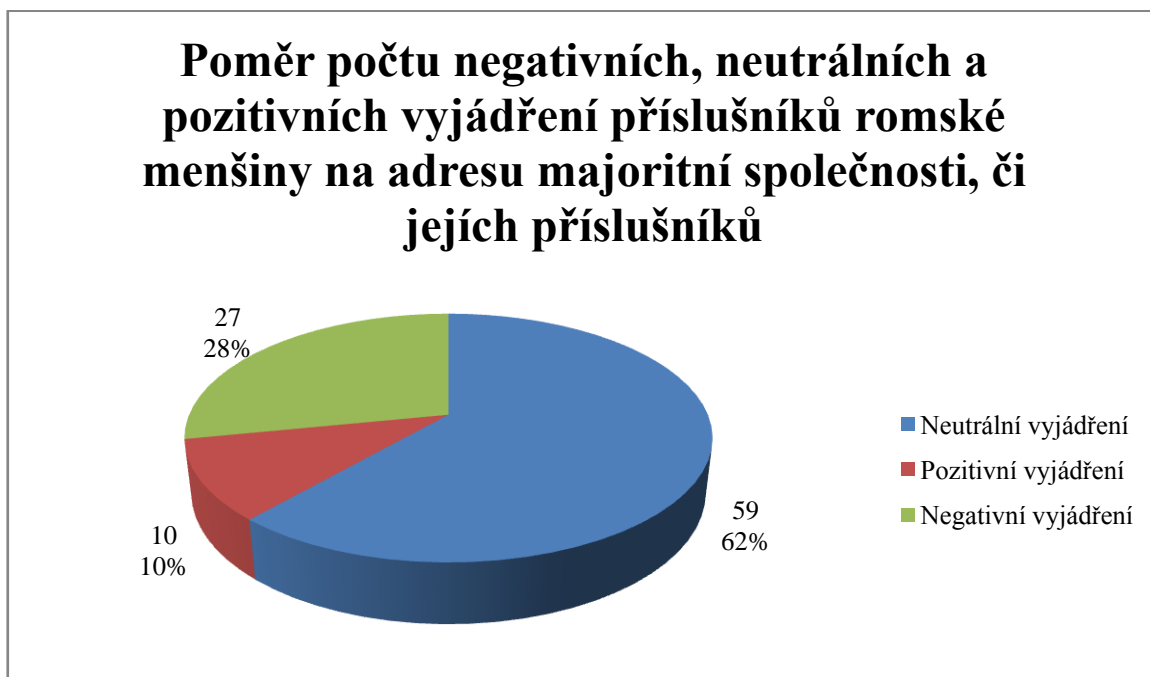
Vzhledem k tomu, že všechny články se nějakým způsobem týkaly příslušníků romské menšiny, je poměr prostoru k vyjádření, vyobrazený na grafu č. 4, velmi disproporciální. Ukazuje se tak, že v médiích jsou příslušníci romské menšiny bráni spíše pasivně jako objekt zájmu, než jako partneři v diskuzi o problémech soužití s majoritní společností. V médiích se tedy projevuje negativní model jednání „o nás, bez nás“. Podle mne je to projev v teoretické části práce formulované hypotézy, že sledovaná média spíše slouží jako komunikační kanál majority vůči romské menšině.

Hypotéza č. 5

Předpokládám, že poměr negativních, neutrálních a pozitivních vyjádření příslušníků romské menšiny vůči majoritní společnosti, popřípadě jejím příslušníkům, bude spíše ve prospěch vyjádření negativních.

Lze předpokládat, že příslušníci romské menšiny budou spíše kritičtí k majoritní společnosti a jejím příslušníkům, zejména v otázce rasismu a obecného nezájmu řešit problémy menšin.

Graf č. 5

Z grafu č. 5 vyplývá, že se příslušníci romské menšiny, pokud jim byl dán prostor, vyjadřovali na adresu majoritní společnosti a jejich příslušníků poměrně korektně. Nepotvrdila se tak má hypotéza, neboť počet pozitivních a neutrálních vyjádření v součtu výrazně převyšuje počet vyjádření negativních. Vzhledem k tendenci médií zveřejňovat senzační negativní zprávy, je nepravděpodobné, že by se žurnalisté snažili negativní vyjádření jakýmkoli způsobem cenzurovat. Je tedy vidět, že se příslušníci romské menšiny nesnaží prohlubovat problémy soužití s majoritní většinou.

Závěr výzkumu

Z výzkumu vyplývá, v souladu s teoretickou částí této práce, že romská menšina je vnímána jako homogenní skupina (generalizace – 72 výskytů), která má velký problém s chováním svých členů (kriminalita – 90 výskytů, nepřizpůsobivost – 61 výskytů, nízké vzdělání – 22 výskytů). Právě vysoký počet článků spojujících příslušníky romské menšiny se sociálně-patologickými jevy, prokazatelně snižujícími blahobyt společnosti, dokazuje obavu příslušníků majority o jejich osobní blahobyt, neboť jsou si vědomi nebezpečnosti těchto jevů – a to možná ani ne tak pro společnost, ale především pro ně samotné. Nepoměr v počtu vyjádření příslušníků majority a romské menšiny jen podtrhuje mou hypotézu, že role médií nespočívá v aktivním vytváření objektivního zpravodajství, nýbrž v pasivní reprodukci informací, o romské menšině, jednotlivých členů majority majoritě.

Závěr

Jsem přesvědčen, že propojení biologické a kulturní povahy člověka by se mělo v humanitních vědách, a v kulturní antropologii především, věnovat více prostoru. Toto mé přesvědčení se odráží i v přístupu, který jsem zvolil při zpracování vybraného tématu. Hlavním účelem této bakalářské práce bylo poskytnutí alternativního pohledu na roli médií ve vztahu mezi příslušníky majoritní společnosti a příslušníky romské menšiny. Při studiu literatury (především z oblasti sociologie) jsem nabyl dojmu, že diskriminace je výhradně kulturním produktem, a jako s takovou s ní je, a mělo by být, nakládáno. Což, vezmeme-li v potaz literaturu týkající se moderních poznatků o vývoji jazyka, komunikace a evoluční teorie, nemusí být pravda. Není neodůvodněné se zabývat diskriminací jako mechanismem, jenž je biologicky podmíněný. Bohužel, toto tvrzení znamená, že diskriminaci nelze „vyléčit“, pouze tlumit její projevy. Mnoho humanitních vědců⁶⁹ má neodůvodněný pocit, že přiznání existence biologického mechanismu diskriminace by znamenalo obhajobu diskriminace. Pokud by měla být biologickou přirozeností, pak je v pořádku. To je zjevný nesmysl a dezinterpretace, vycházející z nepochopení evolučních zákonitostí a evolučního procesu jako takového. Pokud přijmeme existenci biologického mechanismu diskriminace, pak jsme nezjistili nic jiného, než že v určitém období lidského vývoje byl tento mechanismus výhodný pro přežití. O jeho roli v současné moderní společnosti to nevypovídá zhora nic. Z toho, co víme, jej lze spíše přirovnat (minimálně v otázce přístupu k menšinám) ke kulturní době slepého střeva. V dnešní společnosti totiž může být nejen neúčinný, ale naopak škodlivý. Na druhou stranu nám však může být i ku prospěchu, jakkoli může znít takové tvrzení kontroverzně. Romská menšina je v České republice diskriminována, o tom nemůže být sporu. Já však tvrdím, že obraz romské menšiny není příčinou této diskriminace, nýbrž potvrzením její existence. Samotné potvrzení, prokázané mým výzkumem, nám říká, že si majorita uvědomuje, že zde existuje skupina lidí, která je natolik velká, a jejíž členové jsou na tom natolik špatně, že to ohrožuje přirozený nárůst blahobytu celé společnosti. To je ta prospěšná stránka diskriminace, neboť díky ní víme, že je potřeba se zaměřit na pomoc těmto lidem. Protože pokud pomůžeme jim, zvýšíme blahobyt celé společnosti – tedy i náš.

---

⁶⁹ Kniha Jana Horníka „Proč holocaust: Hitlerova vědecká mesianistická vražda“ je dokonalým příkladem naprostého nepochopení (a co je horší – neznalosti) biologické evoluce u humanitního „vědce“. V knize je evoluční teorie interpretována jako ideologie. Zásadní nepochopení zde spočívá v *morálním hodnocení vědecky ověřených faktů*. Což je naprosto nepochopitelné a nesmyslné.

Shrnutí mé práce je tedy následující. Diskriminace romské menšiny je reálná a promítá se i do oblasti médií. Řešení však nemůže přijít z mediální oblasti, jelikož ta je pouze jakýmsi měřítkem diskriminace. Naopak je třeba se zaměřit na reálné příčiny diskriminace a tyto odstraňovat. Z mé práce vyplývá, že diskriminaci nelze nikdy zcela odstranit, je však možné tlumit její projevy odstraňováním jejích příčin. Průběžná evaluace médií nám pak bude měřítkem, zda se nám to daří. Pokud chceme navyšovat blahobyt naší společnosti, je třeba snižovat diskriminaci na co nejnižší možnou úroveň.

Doufám tedy, že by tato práce mohla být přínosná pro obor kulturní antropologie nejen z toho důvodu, že přináší alternativní pohled na roli médií ve vztahu majority a minority, ale také proto, že upozorňuje možnost širší mezioborové spolupráce biologické antropologie, psychologie a kulturní antropologie. Jsem toho názoru, že opomenutí biologické podstaty člověka při zkoumání toho, co dosud bylo považováno za ryze kulturní fenomény, by kulturní antropologii nesmírně ochudilo.

Seznam použitých pramenů a literatury

HORVÁTHOVÁ, Jana. *Kapitoly z dějin Romů*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2002. 84 s. ISBN 80-7106-615-X.

BARRETT, Louise, DUNBAR, R. I. M. a LYCETT, John. *Evoluční psychologie člověka*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. 551 s. ISBN 978-80-7178-969-7.

ENQUIST, M. – LEIMAR, O. *The evolution of cooperation in mobile organisms*. In *Animal behaviour*. 1993. Svazek č. 45. Str. 747-757.

KOMÁREK, S. *Masmédia a tribalismus*. In ŽANTOVSKÝ, Petr, ed. a BEZDÍČEK, Viktor, ed. *Média a moc*. Praha: Votobia, 2000. 151 s. ISBN 80-7220-085-2. Str. 71-73.

HORNÍK, Jan. *Proč holocaust: Hitlerova vědecká mesianistická vražda*. V Praze: Rybka, 2009. 454 s. ISBN 978-80-87067-75-8.

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005. 407 s. ISBN 80-7367-040-2.

STEINER, J. *Ekonomie sociálního vyloučení*. In JAKOUBEK, Marek, ed. a HIRT, Tomáš, ed. *Romové: kulturologické etudy: (etnopolitika, příbuzenství a sociální organizace)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2004. 383 s. ISBN 80-86473-83-X.

JIRÁK, Jan a KÖPPLOVÁ, Barbara. *Média a společnost*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. 207 s. ISBN 978-80-7367-287-4.

REIFOVÁ, Irena a kol. *Slovník mediální komunikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004. 327 s. ISBN 80-7178-926-7.

Scheufele, D. A. - Tewksbury, D. *Framing, Agenda Setting, and Priming: The Evolution of Three Media Effects Models*. In *Journal of Communication*. 2007. Svazek č. 57. Str. 9-20. ISSN 0021-9916.

McCOMBS, M. E. – SHAW, D. L. *THE AGENDA-SETTING FUNCTION OF MASS MEDIA*. In *Public Relations Review*. 1977. Sv. 3, č. 4. Str. 89-95.

BEKOFF, Marc. *Wild justice: the moral lives of animals* [online]. Chicago: University of Chicago Press, 2009 [cit. 2012-06-18]. Dostupné z: <<http://site.ebrary.com/lib/natl/Doc?id=10317904>>.

BERGER, Peter Ludwig a LUCKMANN, Thomas. *Sociální konstrukce reality: pojednání o sociologii vědění*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 1999. 214 s. ISBN 80-85959-46-1.

BARŠA, Pavel. Konstruktivismus a politika identity. *Antropowebzin* [online]. Plzeň: AntropoWeb, [2006]- [cit. 2012-06-21]. Dostupné z: <<http://www.antropologie.zcu.cz/konstruktivismus-a-politika-identity>>. ISSN 1801-8807.

JAKOUBEK, Marek: *MULTIKULTURALIZMUS VS. KULTURA (na příkladu tzv. Romů a „jejich“ kultury)* HIRT, Tomáš, ed. a JAKOUBEK, Marek, ed.; In: *Soudobé spory o multikulturalismus a politiku identit: (antropologická perspektiva)*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. S. 198-235. ISBN 80-86898-22-9.

COSMIDES, Leda a TOOBY, John. *Cognitive adaptations for social exchange*.

BARKOW, Jerome H., ed. et al.; In: *The Adapted Mind: Evolutionary Psychology and the Generation of Culture*. New York: Oxford University Press, 1992. 12, 666 s. ISBN 0-19-506023-7. s. 163-228.

ŠKODOVÁ, Markéta, ed. a ČERVENKA, Jan, ed. *Agenda-setting: teoretické přístupy*. 1. vyd. Praha: Sociologický ústav Akademie věd ČR, 2008. 87 s. ISBN 978-80-7330-151-4.

MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2002. 447 s. ISBN 80-7178-714-0.

Seznam příloh

Příloha č.1 – Seznam analyzovaných elektronických zdrojů

Příloha č. 1

Seznam analyzovaných elektronických zdrojů

Všechny články dostupné k datu: 21. 03. 2012

Zdroj: Anopress IT a.s.

Aktuálně.cz

1. *Romové z Balkánu opět pocestují. Nejen do Francie.* Dostupné z:
<http://rocenka.aktualne.centrum.cz/2010/clanek.phtml?id=685135>
2. *Romové na Slovensku zakládají politickou stranu.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/zahranici/evropa/clanek.phtml?id=687205>
3. *Bydžov se bojí Romů, radnice si najala černé šerify.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/regiony/kralovehradecky/clanek.phtml?id=687420>
4. *Starosta Bydžova vysvětloval na policii výroky o Romech.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/regiony/kralovehradecky/clanek.phtml?id=689925>
5. *Soud zpřísnil tresty za útok na Romy v Bedřišce.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/regiony/moravskoslezsky/clanek.phtml?id=693291>
6. *Extrémisté napadli v Bydžově Romy, jednoho zranili.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/regiony/kralovehradecky/clanek.phtml?id=693822>
7. *Romové tu nejsou obětmi, promluvila zmocněnkyně Nečase.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/spolecnost/clanek.phtml?id=695242>
8. *Foto: Extremismus v Maďarsku sílí, Romové dostali dozor.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/zahranici/fotogalerie/2011/04/02/romy-v-madarsku-dozoruji-pravicovi-extremiste>

9. *Romové blokovali pochod DSSS, rozehnala je policie.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/regiony/ustecky/clanek.phtml?id=696673>
10. *Třetina Čechů nechce Romy za sousedy, tvrdí průzkum.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/spolecnost/clanek.phtml?id=699321>
11. *Lety u Písku: Spory mezi Romy a vládou jsou zpět.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/zivot-v-cesku/clanek.phtml?id=699215>
12. *Gang Romů si na dávkách "vydělal" 800 tisíc liber.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/zahranici/evropa/clanek.phtml?id=700706>
13. *Vystěhování Romů ze Vsetína bylo zbytečně drahé.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/regiony/zlinsky/clanek.phtml?id=700852>
14. *Na Slovensku vyrostе další zeď, co oddělí Romy od okolí.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/zahranici/evropa/clanek.phtml?id=700934>
15. *Agentura pomůže Sokolovu se sociální péčí o Romy.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/regiony/karlovarsky/clanek.phtml?id=701888>
16. *Nevidíte nás, ale my pracujeme, apelují Romové na videu.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/spolecnost/clanek.phtml?id=704562>
17. *Českem kočují francouzští Romové, přijeli do lázní.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/spolecnost/clanek.phtml?id=704899>
18. *Fotbalisté z Děčína se bouří. Odmítají hrát s Romy.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/spolecnost/clanek.phtml?id=705048>
19. *Fotky: Radikálové proti Romům v Přerově. Padaly nadávky.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/fotogalerie/2011/06/25/pochod-extremistu-prerovem-tezkoodenci-v-pohotovos>
20. *Policie: Žhářský útok na dům s Romy měl rasový motiv.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/regiony/stredocesky/clanek.phtml?id=707135>
21. *Sarkozy prohrává s Romy. Vyhnal je, ale vrátili se.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/zahranici/evropa/clanek.phtml?id=709482>
22. *Na dům s Romy zaútočili na Rakovnicku zápalnou lahví.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/regiony/stredocesky/clanek.phtml?id=710245>
23. *Úřady v Marseille vyklidily tábor se stovkou Romů.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/zahranici/evropa/clanek.phtml?id=710426>
24. *Stát brání Česko před dětmi z ciziny. Romy ale "vyváží".* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/spolecnost/clanek.phtml?id=710618>

25. *Policie: Útok Romů v Rumburku měl rasový podtext.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/regiony/ustecky/clanek.phtml?id=711529>
26. *Demonstrace v Rumburku se změnila v pochod proti Romům.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/regiony/liberecky/clanek.phtml?id=712140>
27. *Hlavní zpráva z Rumburku: Na Romy šly i mámy s dětmi.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/zivot-v-cesku/clanek.phtml?id=712240>
28. *Neznám tu Roma, který nechce práci, říká Ind z Ostravy.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/zivot-v-cesku/clanek.phtml?id=712585>
29. *Sever Čech zažil další protest proti místním Romům.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/regiony/ustecky/clanek.phtml?id=712921>
30. *Kšeft ukrytý za boj s Romy: Kriminálka šetří ceny tepla.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/kauzy/clanek.phtml?id=712854>
31. *Skupiny Romů z Česka a Slovenska míří do Belgie.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/zahranici/evropa/clanek.phtml?id=713538>
32. *Expert o neklidu na severu: Ghetto dělá z Romů lovce.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/zivot-v-cesku/clanek.phtml?id=713240>
33. *Obrazem: Nežije se nám tu dobře! Křičí bílí na Romy.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/regiony/ustecky/fotogalerie/2011/09/09/varnsdorf>
34. *Fotky: Lidé táhli proti Romům, šli do bitvy s policií.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/regiony/ustecky/fotogalerie/2011/09/11/demonstrace-ve-varnsdorfu>
35. *Krademe my, kradete i vy, vzkazují malí Romové.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/regiony/ustecky/clanek.phtml?id=713785>
36. *Dvacet tisíc za holobyt pro Romy. Přiněžené, říká město.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/spolecnost/clanek.phtml?id=714127>
37. *Slota navrhuje Romům vytvořit samostatný stát.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/zahranici/evropa/clanek.phtml?id=714431>
38. *Nečas vzkazuje Romům na severu: Peníze nejsou zadarmo.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/spolecnost/clanek.phtml?id=714511>
39. *Slovenský pokus o integraci. Biofarma žije díky Romům.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/zahranici/evropa/clanek.phtml?id=713897>
40. *Nečas: Posílat své děti do školy je zodpovědností Romů.* Dostupné
z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/spolecnost/clanek.phtml?id=714691>

41. *Nečasův plán nejen pro Romy: Do školy povinně na 10 let.* Dostupné z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/politika/clanek.phtml?id=714825>
42. *Horší než Varnsdorf. Pogromy na bulharské Romy se šíří.* Dostupné z:<http://aktualne.centrum.cz/zahranici/evropa/clanek.phtml?id=715576>
43. *Romové chtějí do politiky, zvažují vlastní novou stranu.* Dostupné z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/zivot-v-cesku/clanek.phtml?id=715744>
44. *Cena za vytěsňování Romů ze škol: 18 miliard ročně.* Dostupné z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/spolecnost/clanek.phtml?id=715837>
45. *Policie byla na nohou, Ústí protestovalo proti Romům.* Dostupné z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/regiony/ustecky/fotogalerie/2011/10/08/policie-byla-na-nohou-v-usti-se-protestovalo-proti>
46. *Obrazem: Romové z Varnsdorfu vydělávají v Německu.* Dostupné z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/fotogalerie/2011/10/07/romove-z-varnsdorfu-sbiraji-v-nemecku-televize-jak>
47. *Navzdory vízům dostalo přes 20 Romů azyl v Kanadě.* Dostupné z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/kauzy/clanek.phtml?id=717213>
48. *Podvodník Kohout zakrhal a spustil pogrom na Romy.* Dostupné z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/regiony/ustecky/clanek.phtml?id=717302>
49. *Romové chtějí vlastní organizaci, do politiky nemíří.* Dostupné z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/regiony/jihomoravsky/clanek.phtml?id=717729>
50. *Krupka uvolnila hazard. Zneužívají Romy, říká opozice.* Dostupné z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/regiony/ustecky/clanek.phtml?id=724190>
51. *Bílí proti Romům: Masové nepokoje spustila bitka gangů.* Dostupné z:<http://aktualne.centrum.cz/domaci/kauzy/clanek.phtml?id=724713>

Idnes.cz

1. *Romské hlídky budou chránit turisty před Romy v pevnosti Josefov.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/romske-hlidky-budou-chranit-turisty-pred-romy-v-pevnosti-josefov-1ca-/domaci.asp?c=A110110_1511866_hradec-zpravy_klu
2. *Starosta Nového Bydžova čelí trestnímu oznámení za výroky o Romech.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/starosta-noveho-bydzova-celi-trestnimu-oznameni-za-vyroky-o-romech-11y-/domaci.asp?c=A110120_1517946_hradec-zpravy_klu

3. *Francouzi už vystěhovali tisíce Romů. Tvrdý postup funguje, libuje si Paříž.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/francouzi-uz-vystehovali-tisice-romu-tvrdy-postup-funguje-libuje-si-pariz-1b3-zahranicni.asp?c=A110218_155252_zahranicni_aha
4. *Extremisté naháněli po Havířově Romů a pak je bili. Dva skončí ve vězení.* Dostupné z:http://ostrava.idnes.cz/extremiste-nahaneli-po-havirove-romy-a-pak-je-bili-dva-skonci-ve-vezeni-1zt/ostrava-zpravy.asp?c=A110224_104757_ostrava-zpravy_jog
5. *Segregace a bezpráví. Rada Evropy opět kritizuje Česko kvůli Romům.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/segregace-a-bezpravi-rada-evropy-opet-kritizuje-cesko-kvuli-romum-1cy-/domaci.asp?c=A110303_161122_studium_bar
6. *Řápková: Není mi jasné, proč se proti zákazu pobytu bouří právě Romové.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/rapkova-neni-mi-jasne-proc-se-proti-zakazu-pobytu-bouri-prave-romove-1i8-/domaci.asp?c=A110310_130547_domaci_kop
7. *Extremisté napadli v Bydžově tři Romů, jeden musel do nemocnice.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/extremiste-napadli-v-bydzove-tri-romy-jeden-musel-do-nemocnice-p7u-/krimi.asp?c=A110312_172922_hradec-zpravy_zep
8. *Extremisté pochodují Bydžovem, policisté rozehnali Romů obušky.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/extremiste-pochoduji-bydzovem-policiste-rozehnali-romy-obusky-p8b-/krimi.asp?c=A110311_1546773_hradec-zpravy_klu
9. *Extremisté prošli Bydžovem, policisté na koních rozehnali Romů obušky.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/extremiste-prosli-bydzovem-policiste-na-konich-rozehnali-romy-obusky-1me-/krimi.asp?c=A110311_1546773_hradec-zpravy_klu
10. *Extremisté se v Bydžově střetli s Romů, jeden musel do nemocnice.* Dostupné z:http://hradec.idnes.cz/extremiste-se-v-bydzove-stretli-s-romy-jeden-musel-do-nemocnice-pwf-/hradec-zpravy.asp?c=A110312_172922_hradec-zpravy_zep
11. *Vandas v Bydžově řeční, Romové čekají na extremisty na trase pochodu.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/vandas-v-bydzove-recni-romove-cekaji-na-extremisty-na-trase-pochodu-1py-/krimi.asp?c=A110311_1546773_hradec-zpravy_klu
12. *Bydžov se vrací ke kontrole heren, Romové si stěžují na tvrdý zásah.* Dostupné z:http://hradec.idnes.cz/bydzov-se-vraci-ke-kontrolle-heren-romove-si-stezuji-na-tvrdy-zasah-1dc-/hradec-zpravy.asp?c=A110315_1548867_hradec-zpravy_klu
13. *Památník v Letech ukáže, v jaké bídě tu za války žili Romové.* Dostupné z:http://budejovice.idnes.cz/pamatnik-v-letech-ukaze-v-jake-bide-tu-za-valky-zili-romove-pnc-/budejovice-zpravy.asp?c=A110322_123014_budejovice-zpravy_pp

14. *Pomoc Romům při sčítání na Ostravsku vážne, hrozí nevyplněné formuláře.*
Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/pomoc-romum-pri-scitani-na-ostravsku-vazne-hrozi-nevyplnene-formulare-13x-/domaci.asp?c=A110325_1555429_ostrava-zpravy_jog
15. *Uhelná po pár měsících opět řeší množství Romů, odmítá vládní projekt.*
Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/uhelna-po-par-mesicich-opet-resi-mnozstvi-romu-odmita-vladni-projekt-1j5-/domaci.asp?c=A110326_1556098_olomouc-zpravy_klu
16. *V Sokolově zruší základní školu, kam chodí převážně Romové.* Dostupné z:http://vavy.idnes.cz/v-sokolove-zrusi-zakladni-skolu-kam-chodi-prevazne-romove-pns-/vavy-zpravy.asp?c=A110401_120622_vavy-zpravy_sou
17. *Kromě Romů se zaměřím i na pomoc seniorům, říká Kocábova nástupkyně.*
Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/krome-romu-se-zamerim-i-na-pomoc-seniorum-rika-kocabova-nastupkyne-1dz-/domaci.asp?c=A110401_215635_domaci_jj
18. *Jsi Rom, jdi do zvláštní školy. Praxe trvá, na vině jsou i testy inteligence.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/jsi-rom-jdi-do-zvlastni-skoly-praxe-trva-na-vine-jsou-i-testy-inteligence-1qm-/studium.asp?c=A110401_153423_studium_bar
19. *Modlíci se Romové přehradili cestu extremistům v Krupce, rozehnala je policie.*
Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/modlici-se-romove-prehradili-cestu-extremistum-v-krupce-rozehnala-je-policie-187-/krimi.asp?c=A110408_173957_usti-zpravy_oks
20. *Romové zmlátili hosty restaurace. Byli jsme moc opilí, hájí se u soudu.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/romove-zmlatili-hosty-restaurace-byli-jsme-moc-opili-haji-se-u-soudu-1ij-/krimi.asp?c=A110412_155043_zlin-zpravy_toi
21. *V Sokolově bude působit agentura, která má pomáhat Romům.* Dostupné z:http://vavy.idnes.cz/v-sokolove-bude-pusobit-agentura-ktera-ma-pomahat-romum-pj6-/vavy-zpravy.asp?c=A110415_102641_vavy-zpravy_sou
22. *Maďarští Romové ukryli ženy a děti, děsí je extremistický výcvikový kemp.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/madarsti-romove-ukryli-zeny-a-deti-desi-je-extremisticky-vycvikovy-kemp-14h-/zahranicni.asp?c=A110422_124858_zahranicni_btw
23. *Romové se bojí a s pochodem nesouhlasí, násilí se ale chtějí vyhnout.* Dostupné z:http://brno.idnes.cz/romove-se-boji-a-s-pochodem-nesouhlasí-nasili-se-ale-chteji-vyhnout-1dl-/brno-zpravy.asp?c=A110422_1571800_brno-zpravy_bor
24. *Bydžov po bouři: mluvčí Romů hovoří o bublině, starosta chválí represí.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/bydzov-po-bouri-mluvci-romu-hovori-o-bubline-starosta-chvali-represi-12r-/domaci.asp?c=A110502_203848_hradec-zpravy_klu

25. *Čunkovo vystěhování Romů se státu prodražilo, spočítala agentura.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/cunkovo-vystehovani-romu-se-statu-prodrazilo-spocitala-agentura-1cg-/domaci.asp?c=A110519_123058_domaci_js
26. *Na Slovensku se chystá další zed', která má oddělit Romy od okolí.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/na-slovensku-se-chysta-dalsi-zed-ktera-ma-oddelit-romy-od-okoli-pb9-/zahranicni.asp?c=A110520_110149_zahranicni_btw
27. *Berlusconi strašil levici, Milán prý změní v islámské město plné Romů.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/berlusconi-strasil-levici-milan-pry-zmeni-v-islamske-mesto-plne-romu-12i-/zahranicni.asp?c=A110523_143148_zahranicni_stf
28. *Čtyři pětiny lidí považují soužití s Romy za špatné, říká průzkum.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/ctyri-petiny-lidi-povazuji-souziti-s-romy-za-spatne-rika-pruzkum-p9s-/domaci.asp?c=A110524_181119_domaci_hv
29. *Romové obtěžují, napsal starosta Kmetiněvsi. Byl jsem jen upřímný, říká.* Dostupné z:http://praha.idnes.cz/romove-obtezuji-napsal-starosta-kmetinevsi-byl-jsem-jen-uprimny-rika-1ei-/praha-zpravy.aspx?c=A110525_1591083_praha-zpravy_ab
30. *Ostrava žádá od EU stovky milionů na podporu Romů.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/ostrava-zada-od-eu-stovky-milionu-na-podporu-romu-fvk-/domaci.asp?c=A110527_1592805_ostrava-zpravy_mav
31. *Šluknovsko se potýká s přílivem Romů, starostové píší Nečasovi.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/sluknovsko-se-potyka-s-prilivem-romu-starostove-pisi-necasovi-psr-/domaci.aspx?c=A110609_1599999_usti-zpravy_alh
32. *Neonacisté budou pochodovat Přerovem, Romové si naplánovali zábavu.* Dostupné z:http://olomouc.idnes.cz/neonaciste-budou-pochodovat-prerovem-romove-si-naplanovali-zabavu-1p2-/olomouc-zpravy.aspx?c=A110614_1602956_olomouc-zpravy_sot
33. *PODÍVEJTE SE: Klip ukazuje neviditelné Romy při práci.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/podivejte-se-klip-ukazuje-neviditelne-romy-pri-praci-p0m-/domaci.aspx?c=A110617_161427_domaci_cen
34. *Lidem v Písku vadí plánovaná stavba centra pro Romy.* Dostupné z:http://budejovice.idnes.cz/lidem-v-pisku-vadi-planovana-stavba-centra-pro-romy-fxz-/budejovice-zpravy.aspx?c=A110627_175821_budejovice-zpravy_sou
35. *Za vhození louče k Romům navrhuje žalobkyně nižší tresty než policisté.* Dostupné z:http://praha.idnes.cz/za-vhozeni-louce-k-romum-navrhujze-zalobkyne-nizsi-tresty-nez-policiste-1aq-/praha-zpravy.aspx?c=A110713_102517_praha-zpravy_zep

36. *Film Cigán měl na Slovensku "luční" premiéru, Romové se bavili.* Dostupné z:http://kultura.idnes.cz/film-cigan-mel-na-slovensku-lucni-premieru-romove-se-bavili-p4g-/filmvideo.aspx?c=A110714_152142_filmvideo_tt
37. *Colours poprvé: bratrovražedný souboj Romů, déšť a Lady Gaga chudých.* Dostupné z:http://kultura.idnes.cz/colours-poprve-bratrovrazedny-souboj-romu-dest-a-lady-gaga-chudych-1pk-/hudba.aspx?c=A110715_115006_hudba_ob
38. *Obec známou střety mezi nacionalisty a Romy povede muž z Jobbiku.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/obec-znamou-strety-mezi-nacionalisty-a-romy-povede-muz-z-jobbiku-phq-/zahranicni.aspx?c=A110718_073226_zahranicni_ipl
39. *Soud potrestal Romy, kteří "vymlátili" hospodu v Kyselovicích.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/soud-potrestal-romy-kteri-vymlatili-hospodu-v-kyselovicich-prq-/krimi.aspx?c=A110711_1616405_zlin-zpravy_toi
40. *Na pořádek v Chanově přestanou dohlížet Romové, vystřídá je město.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/na-poradek-v-chanove-prestanou-dohlizet-romove-vystrida-je-mesto-py4-/domaci.aspx?c=A110721_185850_usti-zpravy_alh
41. *Na Teplicku se utábořili rumunští Romové. Řidičům nutí falešné zlato.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/na-teplicku-se-utaborili-rumunsti-romove-ridicum-nuti-falesne-zlato-lis-/krimi.aspx?c=A110729_1626144_usti-zpravy_alh
42. *Nacisté měli přímo v Liberci lágry pro Romy, zjistili historici.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/naciste-meli-primo-v-liberci-lagry-pro-romy-zjistili-historici-pv3-/domaci.aspx?c=A110804_1629194_liberec-zpravy_oks
43. *Do domu na Rakovnicku, kde žijí Romové, někdo hodil zápalnou lahev.* Dostupné z:http://praha.idnes.cz/do-domu-na-rakovnicku-kde-ziji-romove-nekdo-hodil-zapalnou-lahev-p8p-/praha-zpravy.aspx?c=A110810_112728_praha-zpravy_ab
44. *Romové z Nového Boru se bojí odvety, vinu dávají i obsluze hery.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/romove-z-noveho-boru-se-boji-odvety-vinu-davaji-i-obsluze-hery-pvx-/krimi.aspx?c=A110812_205754_liberec-zpravy_abr
45. *Romové se zpovídají z kuplířství, prostitutky jim vydělaly miliony.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/romove-se-zpovidaji-z-kuplirstvi-prostitutky-jim-vydelaly-miliony-1go-/krimi.aspx?c=A110816_124343_budejovice-zpravy_pp
46. *Písečané vyplňují výbušný dotazník, týká se centra pro Romy.* Dostupné z:http://budejovice.idnes.cz/pisecane-vyplnuji-vybusny-dotaznik-tyka-se-centra-pro-romy-pqv-/budejovice-zpravy.aspx?c=A110819_114833_budejovice-zpravy_pp

47. *Dvacítka Romů napadla v Rumburku cestou z diskotéky čtyři mladíky.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/dvacitka-romu-napadla-v-rumburku-cestou-z-diskoteky-cytri-mladiky-105-/krimi.aspx?c=A110821_121626_usti-zpravy_bor
48. *Může to být začátek horšího, říká o útoku Romů starosta Rumburku.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/muze-to-byt-zacatek-horsiho-rika-o-utoku-romu-starosta-rumburku-pxc-/domaci.aspx?c=A110822_1638616_usti-zpravy_oks
49. *Policie chytila dva Romy, kteří napadli v Rumburku mladíky.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/policie-chytila-dva-romy-kteri-napadli-v-rumburku-mladiky-p3j-/krimi.aspx?c=A110822_093121_usti-zpravy_oks
50. *Extremisté budou po útoku Romů pochodovat Novým Borem.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/extremiste-budou-po-utoku-romu-pochodovat-novym-borem-pgu-/domaci.aspx?c=A110823_1639198_liberec-zpravy_oks
51. *O domobraně neuvažují, říká starosta Rumburku po útoku Romů.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/o-domobrane-neuvazuji-rika-starosta-rumburku-po-utoku-romu-pq8-/domaci.aspx?c=A110822_153626_usti-zpravy_oks
52. *Rumburkem pochodoval nespokojený dav, policie bránila domy Romů.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/rumburkem-pochodoval-nespokojeny-dav-policie-branila-domy-romu-pw9-/krimi.aspx?c=A110826_155622_usti-zpravy_cen
53. *Klause děsí situace na severu Čech. Zlobí ho silácké výroky vůči Romům.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/klause-desi-situace-na-severu-cech-zlobi-ho-silacke-vyroky-vuci-romum-12k-/domaci.aspx?c=A110827_112122_domaci_kop
54. *KOMENTÁŘ: Romové musí změnit sami sebe, jinak bude dusno dál.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/komentar-romove-musi-zmenit-sami-sebe-jinak-bude-dusno-dal-pnp-/domaci.aspx?c=A110829_142833_domaci_cem
55. *Ve varnsdorfské ubytovně bydlí 167 Romů, do práce chodí tři.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/ve-varnsdorfske-ubytovne-bydli-167-romu-do-prace-chodi-tri-pe3-/domaci.aspx?c=A110829_1642090_usti-zpravy_alh
56. *Policie pokutuje žebrající rumunské Romy, chce je dostat ze silnic.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/policie-pokutuje-zebrajici-rumunske-romy-chce-je-dostat-ze-silnic-1cl-/krimi.aspx?c=A110829_190021_usti-zpravy_oks
57. *Romové v Českých Budějovicích se bouří proti zvýšení nájemného.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/romove-v-ceskych-budejovicich-se-bouri-proti-zvyseni-najemneho-psv-/domaci.aspx?c=A110830_181936_budejovice-zpravy_pp

58. *Třebechovicemi se šíří zvěst o stěhování Romů, starostové ji popřeli.* Dostupné z:http://hradec.idnes.cz/trebechovicemi-se-siri-zvest-o-stehovani-romu-starostove-ji-popreli-1jo-/hradec-zpravy.aspx?c=A110830_1642851_hradec-zpravy_klu
59. *V jihlavské ubytovně se zabydleli Romové, v garsonce je jich i deset.* Dostupné z:http://jihlava.idnes.cz/v-jihlavske-ubytovne-se-zabydleli-romove-v-garsonce-je-jich-i-deset-1db-/jihlava-zpravy.aspx?c=A110830_1643021_jihlava-zpravy_kol
60. *Policie zkoumá video, které zachytilo v Rumburku výpady proti Romům.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/policie-zkouma-video-ktere-zachytilo-v-rumburku-vypady-proti-romum-1gm-/krimi.aspx?c=A110831_144735_usti-zpravy_cen
61. *Demonstrace Romů v Novém Boru nebude, město jim to rozmluvilo.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/demonstrace-romu-v-novem-boru-nebude-mesto-jim-to-rozmluvilo-pt4-/domaci.aspx?c=A110831_191627_liberec-zpravy_oks
62. *Ve Varnsdorfu demonstrovaly stovky lidí, vydaly se k ubytovně Romů.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/ve-varnsdorfu-demonstrovaly-stovky-lidi-vydaly-se-k-ubytovne-romu-1pe-/domaci.aspx?c=A110902_144655_usti-zpravy_alh
63. *Stovky Varnsdorfanů šly s radikály proti Romům, zastavili je těžkooděnci.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/stovky-varnsdorfanu-sly-s-radikaly-proti-romum-zastavili-je-tezkoodenci-1rg-/domaci.aspx?c=A110903_142740_usti-zpravy_jan
64. *Těžkooděnci Boru uškodí, říká patriot a chystá občanský výbor s Romy.* Dostupné z:http://liberec.idnes.cz/tezkoodenci-boru-uskodi-rika-patriot-a-chysta-obcansky-vybor-s-romy-1gk-/liberec-zpravy.aspx?c=A110901_1644325_liberec-zpravy_alh
65. *Radnice ve Větrní chce Romy naučit pracovat a platit nájem.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/radnice-ve-vetрни-chce-romy-naucit-pracovat-a-platit-najem-p3e-/domaci.aspx?c=A110906_121147_budejovice-zpravy_pp
66. *Blansko jde do dražby o chátrající hotel. Bojí se brněnských Romů.* Dostupné z:http://brno.idnes.cz/blansko-jde-do-drazby-o-chatrajici-hotel-boji-se-brnenskych-romu-pwg-/brno-zpravy.aspx?c=A110907_1647412_brno-zpravy_dmk
67. *Aktivistovi utekla žena s Romem, teď pořádá protiromské protesty.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/aktivistovi-utekla-zena-s-romem-ted-porada-protiromske-protesty-py3-/krimi.aspx?c=A110908_154402_usti-zpravy_alh
68. *Romové chtěli výpalné ve šluknovské hospodě, rvačku ukončila policie.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/romove-chteli-vypalne-ve-sluknovske-hospode-rvacku-ukoncila-policie-1jw-/krimi.aspx?c=A110908_134538_usti-zpravy_alh

69. *U ubytovny ve Varnsdorfu přepadli Romové ženu. Ty bílá svině, řekli jí.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/u-ubytovny-ve-varnsdorfu-prepadli-romove-zenu-ty-bila-svine-rekli-ji-1jr-/krimi.aspx?c=A110909_103920_usti-zpravy_alh
70. *Na 500 lidí šlo ve Varnsdorfu na Romy, policie rozehnala dav vodou.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/na-500-lidi-slo-ve-varnsdorfu-na-romy-policie-rozehnala-dav-vodou-pvz-/domaci.aspx?c=A110910_162530_domaci_kot
71. *Neběž volit za pětistovku, žertují Romové v Krupce při třetích volbách.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/nebez-volit-za-petistovku-zertuji-romove-v-krupce-pri-tretich-volbach-1mj-/domaci.aspx?c=A110910_124327_usti-zpravy_alh
72. *Z unijních dotací pro Romy čerpají města i aktivisté.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/z-unijnich-dotaci-pro-romy-cepaji-mesta-i-aktiviste-f9z-/domaci.aspx?c=A110911_203159_domaci_cov
73. *Na pomoc Romům má jít přes pět miliard, ale rozplývají se na jiné věd.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/na-pomoc-romum-ma-jit-pres-pet-miliard-ale-rozplyvaji-se-na-jine-veci-112-/domaci.aspx?c=A110912_170008_domaci_kop
74. *Na schůzce o problémech Romů ve Větrní chyběli ti, kterých se to týká.* Dostupné z:http://budejovice.idnes.cz/na-schuzce-o-problemech-romu-ve-vetrni-chybeli-ti-kterych-se-to-tyka-1pw-/budejovice-zpravy.aspx?c=A110912_184806_budejovice-zpravy_sou
75. *Už je toho moc, říkají v Novém Boru Romové i lidé z vymláčeného baru.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/uz-je-toho-moc-rikaji-v-novem-boru-romove-i-lide-z-vymlaceneho-baru-1cj-/domaci.aspx?c=A110912_1650093_liberec-zpravy_alh
76. *V Plouznici se rvalo 20 Romů, v rukách měli klacky a dřevěné násady.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/v-plouznici-se-rvalo-20-romu-v-rukach-meli-klacky-a-drevene-nasady-p81-/krimi.aspx?c=A110912_163358_liberec-zpravy_cen
77. *Romům na Slovensku má pomoci zákon, ve Francii úřady brzdí kočování.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/romum-na-slovensku-ma-pomoci-zakon-ve-francii-urady-brzdi-kocovani-1d2-/domaci.aspx?c=A110913_135642_domaci_jj
78. *Zasáhlo mě, že v davu byli i přátelé Romů, přiznává expert na menšiny.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/zasahlo-me-ze-v-davu-byli-i-pratele-romu-priznava-expert-na-mensiny-1du-/krimi.aspx?c=A110913_1650878_usti-zpravy_kol
79. *Dejme Romům traktor, osivo a vojenský prostor, léčí sever Kohout.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/dejme-romum-traktor-osivo-a-vojensky-prostor-leci-sever-kohout-pw1-/domaci.aspx?c=A110914_1651313_domaci_jw

80. *Muž policii řekl, že ho ve Varnsdorfu okradli Romové. Vše si vymyslel.* Dostupné z:http://usti.idnes.cz/muz-policii-rekl-ze-ho-ve-varnsdorfu-okradli-romove-vse-si-vymyslel-11q-/usti-zpravy.aspx?c=A110914_174612_usti-zpravy_oks
81. *Nový Bor zřídil místa pro Romy, asistenti mají zklidnit napětí ve městě.* Dostupné z:http://liberec.idnes.cz/novy-bor-zridil-mista-pro-romy-asistenti-maji-zklidnit-napeti-ve-meste-1m9-/liberec-zpravy.aspx?c=A110914_115659_liberec-zpravy_oks
82. *Ubytovny na Romech vydělávají, rodina platí za jeden pokoj i 12 tisíc.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/ubytovny-na-romech-vydelavaji-rodina-plati-za-jeden-pokoj-i-12-tisic-1dq-/domaci.aspx?c=A110913_171153_usti-zpravy_oks
83. *Romové musí mít prostředníka, kterému budou věřit, tvrdí odbornice.* Dostupné z:http://praha.idnes.cz/romove-musi-mit-prostrednika-kteremu-budou-verit-tvrdi-odbornice-1c8-/praha-zpravy.aspx?c=A110915_1651911_praha-zpravy_ab
84. *Ať si Romové žijí ve vlastním samostatném státě, navrhuje Slotá.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/at-si-romove-ziji-ve-vlastnim-samostatnem-state-navrhuje-sloty-ps2-/zahranicni.aspx?c=A110916_131256_zahranicni_btw
85. *Děti chudých povinně do školek? Romové nemají zájem, zní z Boru a Tanvaldu.* Dostupné z:http://liberec.idnes.cz/deti-chudych-povinne-do-skolek-romove-nemaji-zajem-zni-z-boru-a-tanvaldu-1aj-/liberec-zpravy.aspx?c=A110916_1652790_liberec-zpravy_oks
86. *Místní vědí, že dělat umíme, říkají Romové z varnsdorfské ubytovny.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/mistni-vedi-ze-delat-umime-rikaji-romove-z-varnsdorfske-ubytovny-p9z-/domaci.aspx?c=A110915_190121_usti-zpravy_alh
87. *Zrušte ghetto a Romy nastěhujte zpět do města, navrhla radní Vsetínu.* Dostupné z:http://zlin.idnes.cz/zruste-ghetto-a-romy-nastehujte-zpet-do-mesta-navrhla-radni-vsetinu-1gb-/zlin-zpravy.aspx?c=A110916_1652659_zlin-zpravy_toi
88. *Rom s mačetou vyhrožoval ve Varnsdorfu hostům baru likvidací.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/rom-s-macetou-vyhrozoval-ve-varnsdorfu-hostum-baru-likvidaci-p6f-/krimi.aspx?c=A110919_083410_usti-zpravy_cen
89. *V Čáslavi zakázali pít na veřejnosti, kvůli problémům s Romy.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/v-caslavi-zakazali-piti-na-verejnosti-kvuli-problemum-s-romy-p5x-/domaci.aspx?c=A110919_195857_domaci_wlk
90. *Můj soused, můj nepřítel: v kabaretu o Romech zazní hádky, pláč i křk.* Dostupné z:http://kultura.idnes.cz/muj-soused-muj-nepritel-v-kabaretu-o-romech-zazni-hadky-plac-i-krik-10z-/divadlo.aspx?c=A110920_075758_divadlo_jaz

91. *Policie obvinila Roma, který mačetou hrozil hostům baru ve Varnsdorfu.* Dostupné z:http://usti.idnes.cz/policie-obvinila-roma-ktery-macetou-hrozil-hostum-baru-ve-varnsdorfu-1k5-/usti-zpravy.aspx?c=A110920_114259_usti-zpravy_oks
92. *Romové odešli z Rumburku kvůli nižším dávkám, problémy mají menší obce.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/romove-odesli-z-rumburku-kvuli-nizsim-davkam-problemy-maji-mensi-obce-1e7-/domaci.aspx?c=A110921_1655475_usti-zpravy_oks
93. *Romové si musí situaci řešit sami, inspirací může být USA, říká Kocáb.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/romove-si-musi-situaci-resit-sami-inspiraci-muze-byt-usa-rika-kocab-1ft-/domaci.aspx?c=A110921_202019_domaci_taj
94. *Romové v Horní Suché se učí žít slušně a vycházet se starousedlíky.* Dostupné z:http://ostrava.idnes.cz/romove-v-horni-suche-se-uci-zit-slusne-a-vychazet-se-starousedliky-1d3-/ostrava-zpravy.aspx?c=A110921_1655563_ostrava-zpravy_sot
95. *Vysoké Mýto dalo Romům práci, uklízejí město a nedělají problémy.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/vysoke-myto-dalo-romum-praci-uklizeji-mesto-a-nedelaji-problemy-p81-/domaci.aspx?c=A110921_1655345_pardubice-zpravy_meb
96. *Politici mluví o Romech jako nacisté o Židech, všimli si Britové.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/politici-mluvi-o-romech-jako-naciste-o-zidech-vsimli-si-britove-pvq-/domaci.aspx?c=A110923_122420_domaci_jj
97. *Tihle Romové do zvláštní školy opravdu patří, uznal rumburský aktivista.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/tihle-romove-do-zvlastni-skoly-opravdu-patri-uznal-rumbursky-aktivista-1qf-/domaci.aspx?c=A110923_152856_usti-zpravy_oks
98. *Romové v Rychnově vyčistí náhon, dostanou za to peníze na nástroje.* Dostupné z:http://hradec.idnes.cz/romove-v-rychnove-vycisti-nahon-dostanou-za-to-penize-na-nastroje-100-/hradec-zpravy.aspx?c=A110924_1657218_hradec-zpravy_sot
99. *Bulhaři demonstrovali za trest smrti pro Romy, spory řešila rada státu.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/bulhari-demonstrovali-za-trest-smrti-pro-romy-spory-resila-rada-statu-1mq-/zahranicni.aspx?c=A111001_160548_zahranicni_stf
100. *Chalupáři koupí dům a zboří ho, aby se do osady nenastěhovali Romové.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/chalupari-koupi-dum-a-zbori-ho-aby-se-do-osady-nenastehovali-romove-1d6-/domaci.aspx?c=A111001_121534_usti-zpravy_sou
101. *V Novém Bydžově budou střežit klid v ulicích i Romové.* Dostupné z:http://hradec.idnes.cz/v-novem-bydzove-budou-strezit-klid-v-ulicich-i-romove-pdj-/hradec-zpravy.aspx?c=A111001_140741_hradec-zpravy_sou

102. *Do Tanvaldu se stěhují Romové, starosta se bojí možných nepokojů.* Dostupné z:http://liberec.idnes.cz/do-tanvaldu-se-stehuji-romove-starosta-se-boji-moznych-nepokoju-pxc-/liberec-zpravy.aspx?c=A111003_1661235_liberec-zpravy_oks
103. *Romové chtějí do konce roku založit vlastní stranu, zaměří se na ghetta.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/romove-chteji-do-konce-roku-zalozit-vlastni-stranu-zameri-se-na-ghetta-1md-/domaci.aspx?c=A111003_125421_domaci_jj
104. *Romové z ubytoven ve Varnsdorfu mají dost demonstrací, chtěli odvetu.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/romove-z-ubytoven-ve-varnsdorfu-maji-dost-demonstraci-chteli-odvetu-1j2-/domaci.aspx?c=A111003_1661344_usti-zpravy_oks
105. *Realitky stěhují Romy do Jiřetína. Chtějí sem vnést neklid, míní místní.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/realitky-stehuji-romy-do-jiretina-chteji-sem-vnest-neklid-mini-mistni-1ej-/domaci.aspx?c=A111003_175726_usti-zpravy_alh
106. *Šanci má Paroubkova strana i krajní pravice, Romové ne, míní experti.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/sanci-ma-paroubkova-strana-i-krajni-pravice-romove-ne-mini-experti-101-/domaci.aspx?c=A111004_133557_domaci_kop
107. *Romové si za problémy mohou sami, řekly v průzkumu dvě třetiny lidí.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/romove-si-za-problemy-mohou-sami-pekly-v-pruzkumu-dve-tretiny-lidi-1fe-/domaci.aspx?c=A111005_1662683_usti-zpravy_alh
108. *Ohlášená demonstrace "dělníků" zneklidnila Rotavu, Romové radí odjet.* Dostupné z:http://vavy.idnes.cz/ohlasena-demonstrace-delniku-zneklidnila-rotavu-romove-radi-odjet-1dx-/vavy-zpravy.aspx?c=A111008_1664422_hradec-zpravy_klu
109. *Ostravskem se šíří vlna zvěstí o stěhování Romů, další na řadě je Opava.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/ostravskem-se-siri-vlna-zvesti-o-stehovani-romu-dalsi-na-rade-je-opava-1ed-/domaci.aspx?c=A111010_1665534_ostrava-zpravy_jog
110. *Romové z Broumova sepsali petici proti přistěhovalcům, káží jim pověst.* Dostupné z:http://hradec.idnes.cz/romove-z-broumova-sepsali-petici-proti-pristehovalcum-kazi-jim-povest-13b-/hradec-zpravy.aspx?c=A111010_103729_hradec-zpravy_klu
111. *Lidé ve Dvoře Králové jsou nervozní z Romů, vymýšlejí si loupeže.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/lide-ve-dvore-kralove-jsou-nervozni-z-romu-vymysleji-si-loupeze-px0-/domaci.aspx?c=A111013_1667299_hradec-zpravy_klu
112. *Romové ve Vsetíně dostanou hřiště. Radnice doufá, že tak bude klid.* Dostupné z:http://zlin.idnes.cz/romove-ve-vsetine-dostanou-hriste-radnice-doufa-ze-tak-bude-klid-p8j-/zlin-zpravy.aspx?c=A111010_1665166_zlin-zpravy_sot

113. *Holešov se bojí stěhování Romů z Přerova. Nesmysl, odmítá starosta.* Dostupné z:http://zlin.idnes.cz/holesov-se-boji-stehovani-romu-z-prerova-nesmysl-odmita-starosta-p96-/zlin-zpravy.aspx?c=A111014_1668028_zlin-zpravy_sot
114. *Romy bude zastupovat celostátní organizace, politické ambice nemá.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/romy-bude-zastupovat-celostatni-organizace-politicke-ambice-nema-p99-/domaci.aspx?c=A111014_094130_domaci_cem
115. *Ve Šluknově Kohouta vypískali, Romové s ním chtěli "mluvit zblízka".* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/ve-sluknove-kohouta-vypiskali-romove-s-nim-chteli-mluvit-zblizka-p98-/domaci.aspx?c=A111015_182643_usti-zpravy_hro
116. *Dva muže v Ústí napadla skupina útočníků. Byli to Romové, tvrdí.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/dva-muze-v-usti-napadla-skupina-utocniku-byli-to-romove-tvrdi-puu-/krimi.aspx?c=A111016_151109_usti-zpravy_alt
117. *Města vyhledávají nulovou toleranci. Kam však Romové odcházejí?.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/mesta-vyhlasuji-nulovou-toleranci-kam-vsak-romove-odchazeji-p56-/domaci.aspx?c=A111021_1672392_ostrava-zpravy_jog
118. *Přerov nechce problémy. Do míst, kde žijí Romové, pošle více strážníků.* Dostupné z:http://olomouc.idnes.cz/prerov-nechce-problemy-do-mist-kde-ziji-romove-posle-vice-strazniku-11x-/olomouc-zpravy.aspx?c=A111021_1672366_olomouc-zpravy_stk
119. *Písečané v anketě odmítli komunitní centrum pro Romy.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/pisecane-v-ankete-odmitli-komunitni-centrum-pro-romy-p0x-/domaci.aspx?c=A111021_170250_budejovice-zpravy_pp
120. *Bránil jsem se Romům a policie pomohla jim, tvrdí muž z Rumburku.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/branil-jsem-se-romum-a-policie-pomohla-jim-tvrdi-muz-z-rumburku-pvm-/krimi.aspx?c=A111024_140943_usti-zpravy_alh
121. *Opava zkontroluje všechny byty, kam se údajně stěhují Romové.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/opava-zkontroluje-vsechny-byty-kam-se-udajne-stehuji-romove-pr9-/domaci.aspx?c=A111024_1673765_ostrava-zpravy_jog
122. *Za napadení Roma po bydžovské demonstraci jde k soudu 14 lidí.* Dostupné z:http://hradec.idnes.cz/za-napadeni-roma-po-bydzovske-demonstraci-jde-k-soudu-14-lidi-p48-/hradec-zpravy.aspx?c=A111024_144419_hradec-zpravy_klu
123. *Karlovarský kraj se chystá Romům v Rotavě pomoci prací.* Dostupné z:http://vary.idnes.cz/karlovarsky-kraj-se-chysta-romum-v-rotave-pomoci-praci-pgn-/vary-zpravy.aspx?c=A111025_175216_vary-zpravy_sou

124. *Měl skončit ve zvláštní, nyní mladý Rom studuje dvě vysoké školy.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/mel-skoncit-ve-zvlastni-nyni-mlady-rom-studuje-dve-vysoke-skoly-p87-/domaci.aspx?c=A111026_1674644_liberec-zpravy_oks
125. *Do Nového Boru se kvůli útokům Romů vrátí policejní posily.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/do-noveho-boru-se-kvuli-utokum-romu-vrati-policejni-posily-p4d-/domaci.aspx?c=A111031_112205_liberec-zpravy_alh
126. *Bojíme se Romů, slyšel starosta Boru od školáků, když je šel uklidnit.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/bojime-se-romu-slysel-starosta-boru-od-skolaku-kdyz-je-sel-uklidnit-1pu-/domaci.aspx?c=A111101_1677549_liberec-zpravy_alh
127. *Útočníci zničili večerku v Jablonci. Šlo o Romy, tvrdí napadená obsluha.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/utocnici-znicili-vecerku-v-jablonci-slo-o-romy-tvrdi-napadena-obsluha-1ki-/krimi.aspx?c=A111101_183510_liberec-zpravy_oks
128. *Vimperk trápí potíže s Romy. Lidé se bojí dalšího Šluknova.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/vimperk-trapi-potize-s-romy-lide-se-boji-dalsiho-sluknova-pm4-/domaci.aspx?c=A111101_175003_budejovice-zpravy_pp
129. *Rotavští Romové nechtějí učitele, kteří šli v průvodu s extremisty.* Dostupné z:http://vavy.idnes.cz/rotavsti-romove-nechteji-ucitele-kteri-sli-v-pruvodu-s-extremisty-1f4-/vavy-zpravy.aspx?c=A111103_091136_vavy-zpravy_sou
130. *Ve Vimperku mají problémy s Romy, strážníky tu ale na ulici nepotkáte.* Dostupné z:http://budejovice.idnes.cz/ve-vimperku-maji-problemy-s-romy-strazniky-tu-ale-na-ulici-nepotkate-1is-/budejovice-zpravy.aspx?c=A111103_104212_budejovice-zpravy_pp
131. *Centrum pro nepřizpůsobivé v Písku nebude, odmítají ho i Romové.* Dostupné z:http://budejovice.idnes.cz/centrum-pro-neprizpusobive-v-pisku-nejbude-odmitaji-ho-i-romove-psc-/budejovice-zpravy.aspx?c=A111104_113830_budejovice-zpravy_pp
132. *Pohár trpělivosti s Romy přetekl, hlásají plakáty vandasovců ve Vimperku.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/pohar-trpelivosti-s-romy-pretekl-hlasaji-plakaty-vandasovcu-ve-vimperku-1lz-/domaci.aspx?c=A111108_120217_budejovice-zpravy_pp
133. *Vsetínští Romové nemají na nájem, hromadně se stěhují do Británie.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/vsetinsti-romove-nemaji-na-najem-hromadne-se-stehuji-do-britanie-pxl-/domaci.aspx?c=A111108_1681423_zlin-zpravy_sot

134. *Dokument Libereckého kraje o řešení problémů s Romy rozčilil starosty.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/dokument-libereckeho-kraje-o-reseni-problemu-s-romy-rozcilil-starosty-1mr-/domaci.aspx?c=A111108_183149_liberec-zpravy_alh
135. *Útěk Romů ze Vsetína do Británie nic neřeší, zlobí se romský aktivista.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/utek-romu-ze-vsetina-do-britanie-nic-neresi-zlobi-se-romsky-aktivista-1ki-/domaci.aspx?c=A111109_1682119_zlin-zpravy_sot
136. *V rozbouřené Rotavě se chystá další mítink, pochodovat budou Romové.* Dostupné z:http://vary.idnes.cz/v-rozbourene-rotave-se-chysta-dalsi-mitink-pochodovat-budou-romove-1p8-/vary-zpravy.aspx?c=A111109_1682069_vary-zpravy_mav
137. *Broumov chce víc strážníků, v Rychnově řešili stížnosti na Romy prací.* Dostupné z:http://hradec.idnes.cz/broumov-chce-vic-strazniku-v-rychnove-resili-stiznosti-na-romy-praci-1k2-/hradec-zpravy.aspx?c=A111111_160357_hradec-zpravy_klu
138. *Liščinu si Romové opravili sami, na rozdíl od Kunčiček jen kvete.* Dostupné z:http://ostrava.idnes.cz/liscinu-si-romove-opravili-sami-na-rozdil-od-kuncicek-jen-kvete-pv6-/ostrava-zpravy.aspx?c=A111112_1684321_ostrava-zpravy_alh
139. *Malí Romové se už v Telči nenudí, učí se bříšní tance a hrát na bonga.* Dostupné z:http://jihlava.idnes.cz/mali-romove-se-uz-v-telci-nenudi-uci-se-brisni-tance-a-hrat-na-bonga-p9l-/jihlava-zpravy.aspx?c=A111111_1683541_jihlava-zpravy_bor
140. *Romové chtějí politickou stranu, vládní agentury jsou prý k ničemu.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/romove-chteji-politickou-stranu-vladni-agentury-jsou-pry-k-nicemu-1d3-/domaci.aspx?c=A111113_182816_liberec-zpravy_wlk
141. *Musíme začít u sebe, ne si jen stěžovat, říká zástupce Romů z Jiřetína.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/musime-zacit-u-sebe-ne-si-jen-stezovat-rika-zastupce-romu-z-jiretina-116-/domaci.aspx?c=A111114_1684708_usti-zpravy_alh
142. *Romové napadli místostarostku a jejího muže, tvrdí starosta Albrechtic.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/romove-napadli-mistostarostku-a-jejeho-muze-tvrdi-starosta-albrehtic-13x-/krimi.aspx?c=A111116_195941_liberec-zpravy_cen
143. *Albrechtice chtějí po útoku Romů na místostarostku více strážníků.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/albrechtice-chteji-po-utoku-romu-na-mistostarostku-vice-strazniku-1fs-/domaci.aspx?c=A111118_1686686_liberec-zpravy_oks
144. *Romové z kraje zrušili mítink naplánovaný do Rotavy, místní ho nechťejí.* Dostupné z:http://vary.idnes.cz/romove-z-kraje-zrusili-mitink-naplanovany-do-rotavy-mistni-ho-nechteji-1nl-/vary-zpravy.aspx?c=A111120_170406_vary-zpravy_sou

145. *Liberecký kraj zaplatí stáž Romovi, který to dotáhl až do Bruselu.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/liberecky-kraj-zaplati-staz-romovi-ktery-to-dotahl-az-do-bruselu-pxy-/domaci.aspx?c=A111121_1687984_liberec-zpravy_alh
146. *Třebechovice mluví o střetu s Romy, emoce mírní sami napadení.* Dostupné z:http://hradec.idnes.cz/trebechovice-mluvi-o-stretu-s-romy-emoce-mirni-sami-napadeni-pra-/hradec-zpravy.aspx?c=A111122_1688446_hradec-zpravy_mav
147. *Na 400 Romů z ostravského ghetta může kvůli splaskům skončit na ulici.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/na-400-romu-z-ostravskeho-ghetta-muze-kvuli-splaskum-skoncit-na-ulici-1gg-/domaci.aspx?c=A111126_1691403_ostrava-zpravy_sfo
148. *Rom po policejním zákroku zemřel v nemocnici, čeká se na výsledky pitvy.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/rom-po-policejnim-zakroku-zemrel-v-nemocnici-ceka-se-na-vysledky-pitvy-1md-/krimi.aspx?c=A111206_160233_usti-zpravy_alh
149. *Policisté za smrt mladého Roma nemohou, ukázala pitva.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/policiste-za-smrt-mladeho-roma-nemohou-ukazala-pitva-p0d-/krimi.aspx?c=A111207_105135_usti-zpravy_alh
150. *Soud osvobodil třináct obžalovaných za napadení Romů v Novém Bydžově.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/soud-osvobodil-trinact-obzalovanych-za-napadeni-romu-v-novem-bydzove-1kt-/krimi.aspx?c=A111207_153846_hradec-zpravy_klu
151. *Sedm aktérů nýrské bitky skinů s Romy usedne na lavici obžalovaných.* Dostupné z:http://plzen.idnes.cz/sedm-akteru-nyrske-bitky-skinu-s-romy-usedne-na-lavici-obzalovanych-11w-/plzen-zpravy.aspx?c=A111212_124938_plzen-zpravy_alt
152. *Přibýlo věřících bez vyznání a Moravanů, rytířů Jedi je víc než Romů.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/pribylo-vericich-bez-vyznani-a-moravanu-rytiru-jedi-je-vic-nez-romu-1pa-/domaci.aspx?c=A111215_095802_domaci_hv
153. *Romové se nehlásili k národnosti. Cítí se být Čechy, říká aktivista.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/romove-se-nehlasili-k-narodnosti-citi-se-byt-cechy-rika-aktivista-pyn-/domaci.aspx?c=A111216_1702641_ostrava-zpravy_jog
154. *V Libereckém kraji žije víc Moravanů než Romů, vyšlo ze sčítání lidu.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/v-libereckem-kraji-zije-vic-moravanu-nez-romu-vyslo-ze-scitani-lidu-1fv-/domaci.aspx?c=A111215_172131_liberec-zpravy_alh
155. *Romů je čtvrt milionu, přisčítání zapírají ze strachu, míní aktivista.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/romu-je-ctvrt-milionu-pri-scitani-zapiraji-ze-strachu-mini-aktivista-12f-/domaci.aspx?c=A111216_123814_domaci_jj

156. *Vláda pošle do ghatt zdravotní pomocníky. Poradí Romům, kudy k lékaři.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/vlada-posle-do-ghett-zdravotni-pomocniky-poradi-romum-kudy-k-lekari-113-/domaci.aspx?c=A111229_182249_domaci_jw
157. *Soužití Čechů s Romy pálí lidi v Ústeckém kraji víc než nezaměstnanost.* Dostupné z:http://zpravy.idnes.cz/souziti-cechu-s-romy-pali-lidi-v-usteckem-kraji-vic-nez-nezamestnanost-1mk-/domaci.aspx?c=A111229_1707565_liberec-zpravy_alh